№ 210 (2710) ■ Субота, 10 листопада 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

«Українська мова: від заборони до утвердження» — таку виставку відкрито в Національному музеї літератури. Тут представлено рідкісні документи XVIII—XX століть.
На знімку: *директор музею Галина Сорока і перші відвідувачі — віце-прем'єр-міністр Володимир Семиноженко та Міністр культури Юрій Богуцький.*

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1838 р. Не стало основоположника сучасної української літератури Івана Котляревського. ■ 1900 р. На Київщині народилася Параска Власенко, майстер декоративного розпису. ■ 1911 р. Помер архітектор Сильвестр Гавришкевич. Автор багатьох будинків у Львові, церков на Львівщині. ■ 1917 р. Вийшов декрет радянської влади про заборону контрреволюційних видань. ■ 1919 р. На Паризькій мирній конференції підписано договір, яким зафіксовано розпад Австро-Угорської імперії. ■ 1928 р. У Києві відкрився будинок-музей Тараса Шевченка.

Місцеві вибори ще не для партій

Президент України Леонід Кучма надіслав листа Голові Верховної Ради Івану Плющу з приводу розгляду в другому читанні проекту закону «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів».

Президент вважає, що значна частина його норм не відповідає Конституції України, міжнародно визнаним принципам місцевого самоврядування і тому перешкоджатиме його належному розвитку в Україні, реалізації прав і свобод людини та громадянина, закріплених Основним Законом України.

(Закінчення на 2-й стор.).

Транш в обмін на Земельний кодекс

«Ми розуміємо, що всі ті зобов'язання, які взяла на себе Верховна Рада цього скликання щодо прийняття низки законопроектів, зокрема, таких важливих, як Цивільний та Податковий кодекси, повинні бути виконані до завершення наших повноважень», — заявив Перший заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук на зустрічі з директором регіонального управління Світового банку по Україні та Білорусі Лукою Барбоне. Пан Медведчук також підкреслив, що парламент уже прийняв низку надзвичайно важливих для проведення подальших реформ законопроектів, серед яких особливо вирізняється Земельний кодекс. Лука Барбоне, зі свого боку, зауважив, що прийняття саме цього кодексу позитивно вплине на рішення Ради директорів Світового банку, і Україна вже в наступні кілька тижнів зможе отримати другу частину траншу в розмірі 100 млн. доларів. Для нашої держави це дуже важливо, оскільки ця сума вже закладена до бюджету 2002 року.

Рівняння на корову-годувальницю
5

! У номер

Спостерігачів уже запрошено

Україна офіційно запросила представників Ради Європи взяти участь у спостереженні за наступними парламентськими виборами. Відповідні листи Міністра закордонних справ Анатолія Зленка передав керівництву РЄ держсекретар МЗС з питань європейської інтеграції, постійний представник України при Раді Європи Олександр Чалий. «Усі гілки влади в Україні свідомі тієї ваги, яку матимуть наступні парламентські вибори для консолідації цінностей демократії і верховенства права», — йдеться в посланнях.

Чверть століття української Гельсінкської групи: колишні дисиденти — знову в боротьбі

1975 року СРСР підписав прикінцевий Гельсінський акт, яким брав на себе зобов'язання шанувати права своїх громадян. Ілюзорність цих обіцянок була зрозуміла. Проте радянські правозахисники на чолі з легендарним Андрієм Сахаровим вирішили використати цю нагоду, щоб спробувати легально виступити на захист своїх громадянських прав. Першу громадську організацію —Гельсінкський комітет — було утворено в травні 1976 року в Москві.

(Закінчення на 2-й стор.).

У ВМІЛОГО

РУКИ НЕ БОЛЯТЬ

Кажуть: гірко поробиш — солодко з'їси. Дід Володь Литвин із села Матюші Білоцерківського району все своє життя гірко «пропахав». Був майстром неабияким — муляром, столяром, теслею, дорожником. Та й заробіток мав добрячий. А нині «солодко їсть» на 117 гривень пенсії. Здоров'я, як у циганської конячки: день біжить, а три лежить. Про життя-буття одного із багатомільйонної армії сільських пенсіонерів ***читайте на 11-й стор.***

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Хутір Америка в контексті реформи
8-9

Як Борис Гмиря заробив півтора мільярда
10

Читаймо «Голос» разом!

Мене щоранку чекає свіжий номер

Василь ДМИТРУК, голова Волинської обласної ради:

— Газету «Голос України» читаю з часів її заснування. Вона незаангажована вузькопартійними або клановими інтересами. Найбільше імпонує те, що парламентське видання дослухається до різноманітних думок, неупереджено викладає соціально-правові проблеми, водночас дотримуючися принципової інформаційної політики.

Професіональне поєднання офіціозу і регіональних новин, на мою думку, робить «Голос України» істинно всенародною газетою із 150-тисячним накладом. Попри це, варто наголосити, що парламентське видання є передусім настольною газетою депутатів усіх рівнів. Адже вона найоперативніше відображає роботу Верховної Ради, її профільних комітетів, публікує закони і постанови уряду, виступи народних депутатів України. Тому за нагоди завжди нагадую про це депутатам різних рівнів. До речі, на моєму робочому столі щоранку мене чекає свіжий номер «Голосу України».

Перспектива

Свіжі овочі з оновленого холодильника

До свого півстолітнього ювілею обновило виробниче обладнання ВАТ «Одеський портовий холодильник». Оснащення складів сучасним холодильним устаткуванням, зручними в роботі електронавантажувачами значно поліпшить якість послуг, дасть можливість залучати нові вантажопотоки, зокрема й транзитні, **повідомляє власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

Що день прийдешній нам готує?..
15

P. S. **У Сімферополі триває 4-й Курултай кримськотатарського народу.**

Офіційно

Місцеві вибори ще не для партій

(Початок на 1-й стор.).

Згідно з Конституцією, нагадує глава держави, місцеве самоврядування полягає у праві територіальної громади — жителів села чи кількох сіл, селища та міста —самостійно вирішувати питання місцевого значення. При цьому передбачено, що в Україні не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками місця проживання чи іншими ознаками. Усупереч цьому за законопроектом вибори органів, які мають розв'язувати конкретні питання місцевого значення, перетворюються на суто партійний, украй заполітизований захід. Адже політичним партіям, їх органам та організаціям практично надається виняткове право у вирішенні всіх основних питань у ході виборчого процесу.

Не погоджується Л. Кучма і з пропозицією проводити вибори до органів місцевого самоврядування за різними виборчими системами, адже при цьому, на його думку, порушується конституційний принцип рівності громадян незалежно від місця проживання.

Загалом, на думку Президента, неприйнятне те, що для виборів до органів місцевого самоврядування з невеликими змінами застосовується модель, установлена для формування парламенту, — єдиного в державі органу законодавчої влади, який має зовсім інший статус, повноваження та роль у державі.

З огляду на викладене Президент України вважає, що законопроект у запропонованій редакції не може бути підтриманий, **повідомляє Укрінформ з посиланням на управління інформації та зв'язків з громадськістю адміністрації Президента України**. Водночас у своєму листі до Голови Верховної Ради Президент зазначає, що численні конструктивні розробки авторів законопроекту і народних депутатів з питань удосконалення списків виборців, формування виборчих округів, реєстрації кандидатів у депутати, проведення передвиборної агітації та деякі інші процедурні норми заслуговують на підтримку і можуть бути реалізовані шляхом внесення відповідних змін до чинного Закону «Про вибори депутатів місцевих рад, сільських, селищних, міських голів».

Центр моніторингу на ЧАЕС дасть змогу оголосити війну радіафобії

Питання взаємодії між Україною і Парламентською асамблеєю НАТО у військовій, гуманітарній, науковій та інформаційній сферах розглянуто на спільному засіданні комітетів з політичних питань, оборони й безпеки, науки і технології ПА НАТО в Києві.

Голова української делегації в ПА НАТО Олег Зарубинський в інтерв'ю кореспондентові «ГУ» зазначив, що «проведення в Києві виїзного засідання трьох ключових комітетів Парламентської асамблеї НАТО є підтвердженням важливості наших взаємовідносин». Такого заходу, на думку Олега Зарубинського, в Україні ще не було: понад 50 парламентаріїв із західних країн зібралися в Києві, щоб обговорити перспективи подальшого двостороннього співробітництва України й НАТО.

Україна має в ПА НАТО статус асоційованого члена. Це дає змогу нашим депутатам брати участь у всіх дискусіях, впливати на ухвалення рішень: «Ми почуваємося не сторонніми спостерігачами, а активними учасниками».

Як повідомив О. Зарубинський «ГУ», серед останніх ініціатив делегації — створення в Україні спільно із західними країнами Інституту моніторингу на території Чорнобильської АЕС. «Натовці зацікавлені в тому, щоб ЧАЕС не становила загрозу для Європи, а ми зацікавлені, щоб в Україну привезли новітнє обладнання й фахівців, котрі не просто відстежуватимуть радіаційну ситуацію на станції та в зоні, а й набудуть певного досвіду, яким зможуть поділитися з усіма. Ідею схвалено ще рік тому, і є певні результати», — заявив депутат.

До таких результатів можна зарахувати початок фінансування, якщо поки що не інституту, то моніторингового центру. Його, як повідомив «ГУ» держсекретар МінНС Василь Луцько, почали фінансувати США, Франція і Німеччина. Цей центр дасть змогу людям отримувати достовірну інформацію про справжній радіаційний фон і процеси, що відбуваються на закритій ЧАЕС.

Серед інших ініціатив постійної делегації ВР у ПА НАТО й реалізація проекту, спрямованого на створення Кодексу українських законів з питань міжнародного та гуманітарного права з тим, щоб регламентувати багато нагальних питань. Приміром — боротьби з міжнародним тероризмом.

Яна СТАДІЛЬНА.

Фотофакт

Президент України вручив поетові Дмитру Білоусу (в центрі) орден князя Ярослава Мудрого V ступеня.

Фото Володимира САМОХОЦЬКОГО (Укрінформ).

У номер

Чверть століття української Гельсінкської групи...

(Початок на 1-й стор.).

А через кілька місяців, рівно чверть століття тому, 9 листопада 1976 року було підписано Декларацію Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод. Десятеро відважних ініціаторів не лише не ховалися — вони свідомо поставили під документом свої підписи, вказали адреси і (в кого були) номери телефонів. Разом з вісьмома чоловіками — Олесем Бердником, Петром Григоренком, Іваном Кандибою, Левком Лук'яненком, Миколою Матусевичем, Мирославом Мариновичем, Миколою Руденком, Олексою Тихим — декларацію підписали і дві жінки —Ніна Строката й Оксана Мешко.

Підписуючи документи Гельсінкської групи, її учасники добре знали, на що вони йдуть. Арешти почалися майже відразу. 1978 року отримав нові 10 років таборів і 5 років ув'язнення Левко Лук'яненко. Замість вибулих до групи приєднувалися нові члени — серед них і поет Василь Стус, який щойно повернувся з колимського заслання. Каральна система нещадно перемелювала і їх. Протягом 1977—1980 років фактичне керівництво розгромленою КДБ Гельсінкською групою здійснювала незламна Оксана Мешко.

До літньої жінки спробували застосувати методи психіатричного терору. А коли й вони не дали наслідків, то 1980 року її, вже 75-річну, заарештовують, судять і засилають до далекого Аяну на Охотському морі. І лише 80-річною, після гучних протестів міжнародної громадськості, після проголошення горбачовської «перебудови», Оксана Яківна повертається до Києва — через три роки після повернення з ув'язнення свого сина.

Левка Лук'яненка звільнили одним з останніх — лише в листопаді 1988-го. Але повернулися з таборів не всі. Далеко не всі...

У першому демократично обраному складі українського парламенту було десятеро колишніх дисидентів, які заплатили за своє прагнення жити гідно, за свою любов до України роками тяжких поневірянь. Сьогодні їх лишилося менше. Немає вже неспокійного В'ячеслава Чорновола. Дехто сам відійшов від активної діяльності — роки беруть своє. Багатьох відтіснила в бік нова генерація політиків-прагматиків, які часто спекулюють національно-демократичними гаслами, не замислюючись, яку ціну було заплачено за них.

Тому сьогодні, в день їхнього ювілею, згадаймо тих, хто ще й досі лишається в бойових лавах. Голова Української республіканської партії Левко Лук'яненко. Загальний «стаж» ув'язнення — 27 років. Згодом —народний депутат, перший посол України в Канаді. Голова Української консервативної республіканської партії Степан Хмара. Тюремний «стаж» — 7 років. Згодом — народний депутат України. Голова Української християнсько-демократичної партії Олесь Сергієнко. «Стаж» у неволі — 10 років. Згодом — депутат Київської міської ради.

Усі вони сьогодні — в «Блоці Юлії Тимошенко». Бо їхню мету — бачити Україну по-справжньому вільною і щасливою — ще й досі не виконано. А кривити душею, підкорятися обставинам, діяти за правилом «і вашим, і нашим» — вони не вміють. І вже не навчаться.

Максим СТРІХА,
доктор фізико-математичних наук, письменник.

Теоретично — кінь, а не тягне

У комітетах ВР

Нещодавно підвищену на 15 відсотків зарплату працівникам освіти виплачують лише в 11 областях України, в Києві та Севастополі. Таку сумну інформацію на засіданні Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти повідомив Міністр освіти Василь Кремень. Найгірша ситуація з виплатою зарплат педагогам у Криму, в окремих районах Рівненщини, Херсонщини, Івано-Франківщини та Донеччини.

Загалом, за словами Міністра освіти, на сьогоднішній день заборгованість із зарплат освітянам перевищує 8 мільйонів гривень. У більшості регіонів працівникам освіти додаткові 15 відсотків лише нараховують. Натомість нараховують і більший прибутковий податок. Таким чином, реально «на руки» вчителі отримують ще меншу зарплату, ніж мали до 1 вересня. От і виходить: теоретично — кінь, а не тягне.

Міністр освіти бачить лише два шляхи розв'язання проблеми: передбачити на ці виплати додаткові кошти у проекті Держбюджету чи місцевих бюджетах.

Водночас голова профільного комітету Ігор Юхновський нагадав: у Держбюджеті на 2001 рік комітет урахував додаткові 410 мільйонів гривень на 50-відсоткове підвищення окладів освітянам за вислугу років, виплати на їх оздоровлення та на два підвищення зарплат — у квітні та вересні поточного року. Тому члени профільного комітету сумніваються у доцільності «прив'язування» вересневого підвищення зарплат педагогам до майбутнього бюджету. Народні депутати також висловили побажання, щоб підвищення зарплат бюджетникам, заплановане на 1 січня 2002 року, зачепило і працівників закладів освіти. Хоча поки що це не передбачено в законопроекті Держбюджету 2002 року.

Народні депутати та урядовці обговорили також проблему формування державного замовлення на підготовку фахівців у вищих навчальних закладах у 2002—2003 роках. Представники Мінекономіки запевняли: наступного року кількість студентів, що навчатимуться за державний кошт, збільшиться. Однак народний депутат Станіслав Ніколаєнко повідомив, що сьогодні, скажімо, з тисячі випускників шкіл Житомирщини лише 100 можуть здобути вищу освіту безкоштовно. За його словами, у державних вузах 90 відсотків студентів навчаються за контрактами. Разом із тим, фінансування державних закладів вищої освіти здійснюється однаково, незалежно від пропорції студентів-контрактників. Тому Станіслав Ніколаєнко пропонує: обмежити кількість студентів так званого державного замовлення не менш як 51 відсотком та фінансувати вузи з бюджетних коштів, виходячи із розрахунків на одного такого студента. Народний депутат також вважає за необхідне надати певні пільги заочникам, які працюють у закладах освіти, переглянути систему кредитування навчання молоді у вузах.

Юлія ШЕЙКО.

ЗАКОНОДАВЕЦЬ

Хочеш бути кандидатом — заплати. Партія — 255 тисяч гривень, претендент-мажоритарник — 1020 гривень

НОВА НОРМА: Верховна Рада вкотре ухвалила, а Президент нарешті погодився з нею і підписав Закон України «Про вибори народних депутатів України».

ЦЕ ОЗНАЧАЄ, що 31 березня 2002 р. в Україні відбудуться чергові парламентські вибори за змішаною (пропорційно-мажоритарною) системою: 225 народних депутатів обиратимуться в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі за виборчими списками політичних партій чи їх блоків, а 225 депутатів — в одномандатних (мажоритарних) округах.

У новому законі повторено майже всі основні принципи волевиявлення наших громадян, закладені попереднім виборчим законом. Однак **є і низка принципових змін**.

Обов'язковий для партій, блоків та окремих громадян збір підписів, необхідний для висунення кандидата (кандидатів) у народні депутати, замінено грошовою заставою. ***Цього разу партійний (блоковий) список кандидатів ЦВК реєструватиме лише після сплати партією (блоком) грошової застави в розмірі 15 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (це нині становить 255 тисяч грн.). Для кандидата в мажоритарному окрузі таку заставу встановлено у розмірі 60 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (1020 грн.). У разі програшу виборів ці кошти зараховуються до держбюджету.***

Певна несподіванка нинішнього закону — звуження термінів виборчої кампанії, а відповідно, й основних етапів виборчого процесу 2002 р.

Основні дати такі (за нашими підрахунками, без врахування дня виборів):

з 31 грудня 2001 р. (за 90 днів до дня виборів (далі — д. в.) — початок виборчого процесу (оголошеного ЦВК).

5 — 25 січня 2002 р.(розпочинається за 85 днів —закінчується за 65 днів до д. в.) — висування кандидатів у депутати (партійний виборчий список має бути готовий не пізніш як за 87 днів до д. в.(ст. 40, ч.7).

9 лютого (за 50 днів до д. в.) розпочинається передвиборна агітація і закінчується о 24-й годині останньої п'ятниці перед д. в.

До 5 січня (не пізніш як за 85 днів до д. в.) визначені законом центральні керівні органи партій (блоків) вносять подання на осіб для членства в окружних виборчих комісіях. Тут незаперечну перевагу мають представники партій (блоків), які подолали чотиривідсотковий бар'єр на попередніх парламентських виборах та ті, що у нинішньому складі ВР мають партійні фракції (фракції блоків). Представники інших партій (блоків) включаються до цих комісій шляхом жеребкування.

До 10 січня (не пізніш як за 80 днів до д. в.) ЦВК створює окружні виборчі комісії. До складу кожної з них має входити не менш як 12 і не більш як 20 членів.

30 січня (за 60 днів до д. в.) закінчується подання документів для реєстрації кандидатів у депутати і в багатомандатному, і в мажоритарному округах (ст. ст. 45, 46). Водночас із цим партія (блок) подає заяви про реєстрацію свого представника у ЦВК. А ось заяви на реєстрацію уповноважених осіб (до п'яти на рівні багатомандатного та по одній особі в кожному мажоритарному окрузі) подаються, як вказано в законі, у будь-який час після реєстрації кандидатів (ст. 57).

До 9 лютого (не пізніш як за 50 днів до д. в.) партія (блок), а також кандидат-мажоритарник зобов'язані відкрити рахунок свого виборчого фонду.

До 16 лютого (не пізніш як за 43 дні до д. в.) районні, міські (міськрайонні) чи вищого рівня осередки партії (партій блоку) подають до відповідної окружної комісії список осіб для включення до складу конкретних дільничних виборчих комісій. Це саме робить і кандидат-мажоритарник.

До 24 лютого (не пізніш як за 35 днів до д. в.):

— окружна виборча комісія утворює відповідні дільничні виборчі комісії у кількості не менш як вісім осіб;

— партія може прийняти рішення про вихід зі складу виборчого блоку, а партії, що зблокувалися, можуть прийняти рішення про розпуск блоку загалом;

— ЦВК та окружні комісії забезпечують виготовлення інформаційних плакатів партій (блоків) про їхніх кандидатів у депутати в багатомандатному окрузі та інформплакатів про кандидатів-мажоритарників (ст.51). Не пізніш як за 50 днів до д. в. місцеві органи влади обладнують відповідні стенди, дошки оголошень, а ЗМІ не пізніш як до 11 лютого встановлюють сталі розцінки вартості передвиборної реклами.

До 11 березня (не пізніш як за 20 днів до д. в.) до ЦВК подають пропозиції щодо реєстрації офіційних спостерігачів від іноземних держав, міжнародних організацій (ст.61).

До 16 березня (не пізніш як за 15 днів до д. в.) партія (блок) може звернутися до ЦВК про скасування рішення щодо реєстрації свого кандидата в багатомандатному окрузі (виключення з виборчого списку), або до окружної комісії з приводу скасування реєстрації свого кандидата у відповідному окрузі (ст.49).

До 21 березня (не пізніш як за 10 днів) ЦВК забезпечує виготовлення виборчих бюлетенів (ст.63).

До 26 березня (не пізніш як за 5 днів до д. в.) партії (блоки), кандидати-мажоритарники мають подати до відповідної окружної виборчої комісії подання про реєстрацію своїх спостерігачів.

Для перемоги в одномандатному окрузі кандидат має набрати більшість голосів виборців, які взяли участь у голосуванні, відносно своїх суперників в окрузі.

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що ***цим законом, як і новим Кримінальним кодексом, передбачено сувору відповідальність за порушення законодавства про вибори, прав і свобод виборців та кандидатів у депутати, кримінальну відповідальність за фальсифікацію результатів виборів, перешкоджання діяльності партій, громадських організацій тощо.*** Про ці та інші особливості законодавства ми розповімо в нашій газеті ближче до нагоди — того чи іншого етапу виборчого процесу. До речі, новий закон про вибори народних депутатів прямо вказує, що за ініціативи ЦВК саме у «Голосі України» публікуватимуться передвиборні програми партій (блоків), перелік і основні дані про кандидатів у депутати, інформація про відкриття рахунків виборчих фондів й інша інформація.

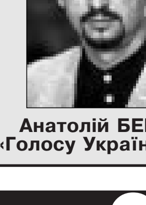
ДЛЯ ДОВІДКИ. Закон «Про вибори народних депутатів України» прийнято 18 жовтня 2001 р., набрав чинності з 2 листопада 2001 р. З повним його текстом можна ознайомитися в «Голосі України» за 6 листопада ц. р.

Микола МЕЛЬНИК,
кандидат юридичних наук.

Ведучі рубрики нагадують норму ст. 68 Конституції України:

«Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності».

Анатолій БЕНЬ,
оглядач «Голосу України».

Що світить освітянам

Віртуальна приймальня голови облради

У Донецькій обласній раді з'явився ще один канал зв'язку з населенням — через Інтернет. За адресою contact@sovet. donbass. com тепер кожен мешканець області може відправити електронного листа своєму обранцю, від голови ради до рядового депутата.

Як пояснили кореспондентові «Голосу України» в прес-службі обласної ради, нова форма спілкування з виборцями підказана життям. Адже не кожен донеччанин зможе відвідати приймальню голови ради або побувати на прийомі у депутата. Водночас значна частина ділових людей має доступ до Інтернету і активно користується його можливостями. Для тих, хто цінує свій час і бажає надіслати «мило» депутату, електронний зв'язок з обласною радою —просто знахідка.

Ліна КУЩ.

А у нас скінчився газ

На невизначений термін продовжено канікули в кіровоградській загальноосвітній школі № 3 і допоміжній № 2. Також припинили роботу два дитячі садки. Причина — у відомчій котельні, яка обслуговує ці заклади: закінчився газ. Тож поки теплопостачання не відновиться, школярі насолоджуватимуться несподіваним відпочинком, а дозвілля молодших дітлахів повністю залежатиме від винахідливості їхніх батьків.

Олег БОНДАР.

Фотофакт

У столичному планетарії відбулася друга муніципальна виставка для молоді «Освіта. Робота. Бізнес».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Скільки є, стільки й буде

Літопис розповідає, що 1666 року гетьман Брюховецький привіз із Москви «спищиків». І ці «спищики» «усіх людей у містах та селах переписали, записали, скільки в кого синів, хто чим займається, чим промишляє... Переписали млини, ставки, броварні, солодовні... І на все те наклали подать».

Отже, переписи населення мають давню історію. Їх здійснювали і в давній Греції, і в Древньому Римі, але систематичні переписи так, як ми їх розуміємо тепер, в Європі започатковано з XVIII століття.

Останній перепис населення на території України було проведено 1989 року.

У незалежній Україні порахувати нас планувалося у 1999 році, згодом перенесли це на 2001 рік.

У Києві відбувся семінар із підготовки керівників переписних пунктів столиці. Таких пунктів створюється понад 400. А всього по Києву для перепису буде задіяно близько 12 тисяч осіб.

Обліковці почнуть перепис о 8-й годині ранку 5 грудня 2001 року і закінчать його до 14 грудня 2001 року включно. Перепис проводитиметься шляхом опитування населення за трьома затвердженими формами із запитаннями різного змісту.

Людей переписуватимуть за місцем фактичного проживання, незалежно від наявності прописки та її характеру і права на житлоплощу в даному або іншому місці.

Обліковець може записати до переписної документації відомості про відсутню людину зі слів інших членів домогосподарства, якщо вони можуть дати вичерпні відповіді на всі запитання, що містяться в затверджених формах. Якщо члени домогосподарства цього не зможуть зробити, то обліковець повинен записати прізвище, ім'я та по батькові відсутнього респондента і поставити йому запитання особисто під час повторного відвідування.

Правила і механізми цієї важливої акції детально виписано в «Інструкції щодо проведення всеукраїнського перепису населення». Слід лише зауважити, що на відміну від «спищиків» часів гетьмана Брюховецького, яких насамперед цікавила подать, нинішній перепис допоможе повніше осягнути багато економічних і соціальних питань з життя держави.

Олесь ІВАНЧЕНКО.

Тенденції

Затримано групу нелегалів

На автотрасі Київ—Одеса співробітники головного відділу податкової міліції Умані затримали 29 громадян Індії, котрі нелегально перебували в Україні. Як пояснили порушники, 21 вересня вони поїхали на сезонні роботи до Великої Британії. У Бомбеї їм вдалося потрапити до трюму вантажного судна. Однак, як опинилися вони в Києві й чому добиралися попутним транспортом до Одеси, пояснити не змогли.

Наразі затримані іноземці перебувають в уманському приймальнику-розподільнику. Їх справою займається СБУ в Черкаській області.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Колектив «Машпроекту» — проти об'єднання

Актуально

Об'єднання (точніше злиття) двох державних підприємств — виробничого об'єднання «Зоря» і науково-виробничого об'єднання «Машпроект» — завдасть величезної шкоди і, що найстрашніше, фактично знищить науково-конструкторську галузь у газотурбобудуванні... Такий висновок зробили учасники конференції трудового колективу Миколаївського НВП «Машпроект».

Протест машпроектівців стосується наказу Мінпромполітики України від 2 листопада ц. р. «Про створення державного підприємства «Науково-виробничий комплекс газотурбобудування «Зоря». Створення — шляхом об'єднавчої реорганізації підприємств.

Головний аргумент колективу: якщо «Машпроект» стане структурним підрозділом «Зорі», науково-конструкторська діяльність зведеться до мінімуму, фінансуватиметься за залишковим принципом. Бо серійний завод не дуже зацікавлений у впровадженні нових конструкторських розробок, для нього основне — експлуатувати відлагоджений «конвеєр». Отже, галузі газотурбобудування з точки зору перспективного розвитку буде завдано непоправної шкоди. Відсутні чіткі гарантії і стосовно подальшої долі соціальної сфери підприємства. Крім того, ніхто не поцікавився думкою колективу, міністерський наказ нехтує позицію працівників «Машпроекту», чим порушується закон про підприємства в Україні. За «політику невтручання» колектив звинувачує і облдержадміністрацію, і профспілкові органи.

У прийнятій постанові учасники конференції зажадали призупинити дію наказу Мінпромполітики, повернутися до проекту створення корпорації «Миколаївські газові турбіни» (відповідний протокол підписано 17 травня 2001 року). Ця форма об'єднання, зі збереженням обома суб'єктами статусу юридичної особи, донедавна вважалася цілком реальною, але потім керівництво «Зорі» втратило до неї інтерес.

У разі спроб реалізації наказу Мінпромполітики, заявили учасники конференції, колектив «Машпроекту» застосує всі можливі методи протидії, зокрема й страйк. Адже йдеться про долю трьох з половиною тисяч працівників і їхніх сімей.

Анатолій РОМАНЮК.

Миколаїв.

У номер

■ **Севастополь**

Пограбовано редакцію місцевої газети

Комп'ютер, принтер та сканер, а також дискети з матеріалами, що їх готували до друку, викрадено з кабінету редактора газети «Панорама Севастополя».

Працівники видання вважають, що пограбування пов'язане з останніми публікаціями про негативні факти діяльності міської ради. Адже зникла саме та відеокасета, на якій було задокументовано незаконну діяльність одного з депутатів, комп'ютер та дискети з інформацією до чергового номера, в якому планувалося продовжити розповідь про роботу місцевих обранців.

Незважаючи на інцидент, чергове число «Панорамы Севастополя», за твердженням журналістів, все одно вийде в світ, *повідомляє «Інтерфакс-Україна».*

■ **Львів**

Здорова сім'я — міцна держава

У Львові відбувся I Всеукраїнський з'їзд сімейних лікарів. Нині 24 відсотки львів'ян користуються послугами цієї форми медичного обслуговування. У рамках заходу відкрито амбулаторію сімейної медицини в селі Більчому Миколаївського району, *повідомляє наш власний кореспондент Оксана ТЕЛЕНЧІ.*

■ **Рівне**

Порятунок для сердечників

Щороку на Рівненщині через серцево-судинні захворювання вмирає близько 8 тисяч чоловік. Тому придбання для відділення серцево-судинної хірургії обласної лікарні ангіографа четвертого покоління можна вважати порятунком для багатьох людей.

— Цей апарат універсальний, — розповідає завідувач відділення, кандидат медичних наук Володимир Антонюк-Кисіль. — Він дає змогу проводити діагностику на найсучаснішому рівні, застосовувати новітні методи лікування звужених або закупорених артерій, а також вводити ліки в ділянку патологічного процесу при пухлинах, закупорці артерій, які кровоточать. З допомогою ангіографа ми зможемо лікувати пороки серця, патології при складних порушеннях серцевого ритму, проводитимемо внутріпросвітне протезування судин, профілактику тромбемболічних синдромів тощо.

Рівненські лікарі вже пройшли стажування в Інституті серцево-судинної хірургії АМНУ та відповідних центрах у Москві, *повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.*

■ **Донецьк**

Не від доброго життя

Делегація представників агентств Організації Об'єднаних Націй відвідала Донеччину — обласний центр із профілактики та боротьби зі СНІДом, дитячий будинок для лікування та реабілітації хворих на СНІД дітей у Макіївці. Представники міжнародної організації спілкувалися з наркоманами на пункті обміну шприців та з жінками секс-бізнесу, ознайомилися з роботою Донецького регіонального центру охорони материнства і дитинства. В останньому закладі гості цікавилися, чи можуть в Україні чоловіки бути присутніми під час пологів та як ставляться у пологовому будинку до жінок секс-бізнесу. Під час візиту представлено соціальні проекти, важливі для регіону — впровадження гнучких програм професійного навчання безробітних та соціальна реабілітація звільнених шахтарів, *повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.*

■ **Фотофакт**

Легендарний танкіст, Герой Радянського Союзу Валентин Толстов з дружиною Марією нинішнього листопада відзначають 55 років подружнього життя.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Судний день Сажок

Конфлікт

Усім селом довелося «відвойовувати» паї, необдумано передані «не тому господареві». Тільки після дев'ятого судового засідання Олена Шрамко нарешті повернула свій сертифікат на земельний пай. Вона однією з перших показала землякам дорогу до суду. Коли ті побачили в руках Олени Миронівни такий бажаний документ, гуртом почали домагатися того самого.

Обіцяний рай

...Двох «гарно вбраних» мешканців Вінниці не вітром занесло до Сажок. Хтось із односельців давно підтримував з ними стосунки. А коли одного разу розповів, що їхнє село ніяк не дочекається доброго господаря, ті намотали собі на вус. Чекати на новоявлених благодійників довго не довелося.

Сажки — село з тих, що називають бригадним: ані школи, ані клубу. До того ж — жодного з виробничих приміщень. Сюди не заїхати, звідси не виїхати. Замість дороги — самі лише бакаї. У 80 оселях залишилися здебільшого пенсіонери. Майже у кожного з них ще задовго до зборів побували приїжджі. Знайомилися. Сідали рядком, балакали ладком... «Ми так довірилися їм, думали: ось хто нарешті виведе село в люди».

Чого лишень не обіцяли довірливим сажківцям: буде, мовляв, у вас і своя сільрада, і власне господарство. А коли повідали, що й церкву збудують, дехто навіть просльозився. На зборах претенденти на «булаву» виявили ще й ораторські здібності. «Ми відновимо справедливість у Сажках», — аж за живе брало тих, хто сидів у залі. Надзвичайно конкретно прозвучала ще одна обіцянка: створити цех для переробки м'яса, встановивши в ньому обладнання іноземного виробництва. Звідки візьметься сировина? Створимо свиноферму, звучало у відповідь. До того ж, з'ясувалося, майбутні господарі знають одну унікальну технологію вирощування м'яса: свині ростимуть, як на дріжджах, —не менше трьох кілограмів щодоби.

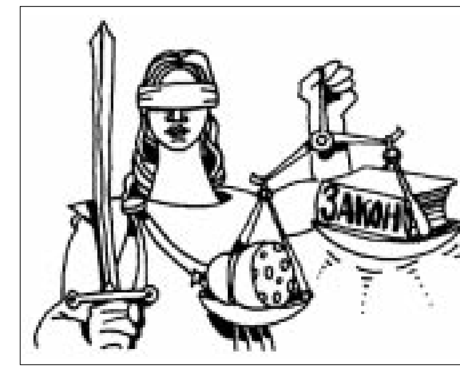
Присутній на зборах начальник районного управління сільського господарства не стримався: «Люди, будьте пильні, вас відверто обманюють, невже не відчуваєте!» Його виставили за двері. Голосували за це дружно. Під вигуки «ваше минулося, ваша пісенька проспівана» — чоловік змушений був залишити збори.

Забігаючи наперед, скажу, що мине небагато часу, і його, Василя Дергалюка, ті самі селяни знову запросять на збори, щоб так само привселюдно... вибачитися, що не прислухалися до його слів. Та ще й проситимуть поради, як їм бути далі. Але це, повторюю, буде згодом. Тоді переважна більшість мешканців передала свої сертифікати не тільки на земельні, а й майнові паї одному з вінницьких приватних підприємств. Це їх представники так вміло підманули, як стало зрозуміло далі, маленькі Сажки.

Пошилися в дурні

Прокльон «щоб ти судився за паї» віднедавна, схоже, став одним із найстрашніших у Сажках. Але поки дійшло до суду, в селі вирували такі пристрасті!.. До обробітку виділеної земельної ділянки новий господар не поспішав братися. Домагався зручнішого наділу, ближче до села. У сільраді пояснювали: зробити це неможливо, бо Сажки не окреме господарство, його землі входять до складу СТОВ «Україна», селяни давно знають, де чия ділянка.

Тяганина тривала не місяць і не два. Замість того, щоб іти в поле, селяни за вказівкою нового керівника їздили шукати «правду»: оббивали пороги управління земельних ресурсів, кабінетів районного й обласного начальства... Поле їхнє тим часом не орали й не засівали. Побачили все це селяни та й замислилися: чи не пошилися в дурні? Що сталося саме так, Олена Шрамко, про яку згадувалося на початку публікації, зрозуміла після такого випадку. Коли в село перевезли з центральної садиби худобу (вона дісталася Сажкам у вигляді майнового паю), наступного дня до ферми під'їхав потужний рефрижератор. «Я, було, подумала, що це привезли те саме обладнання для м'ясокомбінату, про яке чула на зборах, — розповідає жінка. — Але ні, бачу, корів і телиць виводять з ферми і в машину. Одразу зрозуміла, з ким зв'язалися. Вже наступного ранку я була в Кіровому, на центральній садибі, просилася назад, у СТОВ «Україна». «Судні» дні вкоротили життя не одному у Сажках...

Щоб лікті не кусати, думай, кому пай віддати

І донині не всі в Сажках розпрощалися з новим господарем. Їхні землі, за словами В. Дергалюка, другий рік не обробляють. «Повірте, — каже Василь Іванович, — я був здивований, як люди, а серед них чимало тих, хто багато бачив у житті, ніби заворожені, довірилися тому, кого практично ніхто з них не знає. Чого він вартий? Що зробив у цьому житті? Не спитавши броду...»

В обласному управлінні земельних ресурсів пояснили, що такі приклади, на жаль, непоодинокі. Крім згаданого Немирівського, вони є в Іллінецькому, Вінницькому, деяких інших районах. Виманити у довірливих селян їхню частку власності для спритників (це добре видно на прикладі Сажок) не становить особливих труднощів: головне — гарно говорити, багато обіцяти, трохи покритикувати владу — і успіх забезпечено. Зазвичай, стверджують фахівці Центру реформування землі і власності, такі «номери» проходять лише в економічно бідних господарствах. Тобто там, де селяни, розчарувавшись у тих, хто довів їх до злиднів, а якщо відверто, затаївши в серці зло, готові йти до будь-кого: раптом той «хтось» виведе їх в люди.

Економічно слабких господарств в області багато: кожне четверте із новостворених агроформувань працює, як то кажуть, з мінусами. Решта — дає прибутки. Землі однакові — господарі різні. Межа між бідними й багатими селами стає дедалі помітнішою: у багатих орють глибше і жнуть щедріше, а бідні, зазвичай, сподіваються: ось прийде колись добрий господар... Саме від нього на 99 відсотків залежить успіх або невдачі колективу. Думка не моя — це твердження науковців Вінницького аграрного університету. Крім студентів, там уже другий рік навчаються 50 дипломованих спеціалістів, які, опанувавши детально науку управління, очолять у майбутньому реформовані господарства.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
Мал. Віктора ПОПОВА.

Гектари — в оренду, гроші — сільраді

Тенденції

Мирославська сільрада Бердичівського району передала в оренду 47 гектарів земель резерву, 43 ставки, а також сад. Договори було оформлено, як і належить. Тож від оренди до каси сільради надійшло більш як вісім тисяч гривень. Багато це чи мало? Досить порівняти: загальний бюджет сільради не перевищує 14 тисяч гривень. А от Степанівська сільрада Ємільчинського району пішла іншим шляхом: 300 гектарів земель запасу передала на три роки, так би мовити, за спасибі. Втрачено 19 тисяч гривень орендної плати. Яка з цих рад матиме більше можливостей для розв'язання невідкладних проблем життя селян — питання риторичне.

Як засвідчила проведена в області перевірка, порушення законодавства під час використання землі — явище типове. А в Андрушівському районі (грунти там родючі) передано в користування з оформленням відповідних договорів узагалі тільки трохи більше 6 відсотків земель запасу й резерву. За оцінкою голови обласної ради Архипа Войтенка, загалом бюджети сільських рад області втратили через це понад мільйон гривень. Але й з укладеними договорами не завжди все гаразд. Бо в них, наприклад, забували зазначити терміни внесення орендної плати. Зрозуміло, що орендарі в таких випадках не поспішають розраховуватися.

Забувають сільські голови і про незатребувані земельні частки. Адже їх хтось використовує. І, як правило, безплатно. Хоч паї також, поки з'явиться господар, треба здавати в оренду.

До речі, за тим, укладено чи не укладено договори оренди землі, зазвичай можна визначити, хто в населеному пункті справді все вирішує: сільський голова чи керівник приватного агропідприємства. На ділі часто-густо виявляється, що в сільського голови тільки кабінет і печатка, а керівник СТОВ чи ПОП може надати тому ж депутату сільради трактора, коней чи комбайна останньому. Вже з цього можна судити, чий голос на сесії сільради буде вирішальним...

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Анекдот до теми

Вірменське радіо на запитання «Як з безперспективного зробити перспективне» відповідає:
— Вибачте, але питаннями сільського господарства ми не займаємося.

Спецагрофірми для кредиторів, директори для розтерзання

Проблема

Селяни Макіївки, Пустотиного, Софіївки, Рівчак-Степанівки, Калинівки майже всі свої паї передали в оренду сільськогосподарському дочірньому підприємству «Росава-Агро». Частину землі взяли інші сільгоспструктури. Здавалося б, у такій ситуації правонаступники КСП — нинішні сільські агрофірми мали б припинити своє існування. Адже вони не обробляють землі, не розводять худобу... Однак водночас агрофірми, у штаті яких всього-на-всього директор і бухгалтер, виконують важливу функцію. Без них навряд чи пайова рілля засівалася б і оброблялась у таких обсягах, як це роблять нині. Адже місцеві сільські господарства дійшли, як то кажуть, до ручки через борги. Аж п'ять мільйонів гривень вони винні за взяті кредити, нафтопродукти, міндобрива.

— У мене печатка, кабінет, бухгалтер, — каже, усміхаючись, директор агрофірми «Відродження» Іван Ряботенко, — і мільйон боргу... Вже п'ять років ми на картотеці. Моя функція — їздити на суди.

Таке саме коло обов'язків має директор сусідньої агрофірми «Калинівське» Володимир Мурашко та інші його колеги «по нещастю». Іван Ряботенко як новообраний керівник ще якось амбіційно намагався самотужки відірватися від кредиторського зашморгу. Але останній удар долі добряче його підкосив: усіх корів недавно вивезено з Рівчак-Степанівки згідно з рішенням суду. Доярки стали безробітними. Так само сталося і у Софіївці.

Якби агрофірми не передали в оренду залишки техніки, худоби, то на тракторних станах не було б уже жодного трактора, комбайна, машини, а на фермах — корів і телят. Фактично кредиторам нема чим поживитися у селах — дуже вже неперспективо отримати за надані гроші чи добрива скотарники без шиферу і вікон. Виконувати рішення судів стає дедалі важче. У агрофірм-правонаступників практично нічого, вартого продажу, нема! Навіть майно, передане в оренду «Росаві-Агро», поступово стає власністю останньої. Мовляв, це вигідно сільчанам — агрофірма гасить їм кількарічні борги із зарплати. До того ж цей кредитор забезпечує частину працездатного населення роботою, порає 5891 гектар землі (до цього п'ять господарств разом ледь обробляли 2500 гектарів — інші площі заростали бур'янами). Ось такий «хитрий» вихід було знайдено у нинішніх реаліях для того, аби у згаданих селах ще не занепало виробниче життя. Їхні агрофірми відводять від сільчан руйнівний удар справжнього банкрутства. Вони, перетворившись на ніщо, взяли на себе важкий тягар відповідальності за бездарну агрополітику.

«Росава-Агро» уклала 1722 договори оренди у Носівському районі, але не може похвалитися великими успіхами:

— З перших днів несемо великі затрати, — каже директор «Росави-Агро» Іван Пугач. — Довелося купувати комбайни — два «Джони Діри», два «Саппо», іншу потрібну техніку, добрива. Всього за півтора року інвестували у сільгоспвиробництво до 4,5 мільйона гривень. Завдяки цьому змогли на орендованих площах збільшити врожайність зернових з 10 до 16 центнерів на круг і виростити 5500 тонн зерна. Нині розраховуємося з пайовиками. Людям даємо по два центнери ячменю, мішок борошна, макарони.

Проте сільчани невдоволені такою платнею. Багато мешканців Калинівки передали свої паї в оренду агрофірмі в Коломийцівці, де розрахунок за землю удвічі вищий. Для пенсіонерів, схоже, незбагненною виявилася заплутана ситуація паралельного існування двох структур — орендаря і місцевої агрофірми-банкрута. Колишній фронтовик Василь Рожков скаржився:

— Треба було мені виорати город. Так не знати — до кого ж звернутися. Довелося по 3 гривні платити за виорану сотку приватнику. А з іншого якого питання —так і не підходь.

На ці ремствування головний економіст «Росави-Агро» Володимир Єлманов має свою точку зору:

— Все-таки землю обробляють. Згоден, низька зарплата. Але і психологія у людей залишилася стара. Дехто виходить на роботу о 10—11-й годині. А тоді ображається, що заробив ледь сто гривень.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

На знімку: на фермі у Софіївці скотарники без даху.

Фото автора.

Рівняння на корівку-годувальницю

Альтернатива

Без корови селянинові нині важко. Бо далеко не в усіх реформованих господарствах можна заробити на гідне життя. Сім'я Івана Маньчика із села Морочне Зарічненського району велика: шестеро дітей. У господині щодня голова йде обертом від думок, як прогодувати вісім осіб. Бо ніхто із працездатних членів сім'ї не зміг десь працевлаштуватися. Ось і троє старших дітей, безробітні, одержують мізерні допомоги, на які не прожити. Тому й змушені молоді роботящі руки докладати до поля та господарства. Інакше б голодували. Сім'я має дві корови, дві телиці. Молоко для Маньчиків — це не лише різноманітні страви на столі, а й можливість заробити копійку. За рахунок його реалізації родина за рік заробила додатково більше двох тисяч гривень, тож підлатали деякі дірки в сімейному бюджеті.

— Найбільше продали молока з власних господарств мешканці сіл Морочненської, Серницької, Кутинської, Нобельської, Сенчицької сільрад, — каже голова Зарічненської райради Іван Білоус. — Сільради виконують роль посередників між здавачами та заготівельними організаціями, заробляючи у такий спосіб копійку до бюджетів розвитку сіл. Молоко надходить на Зарічненський молокозавод. На жаль, через проблеми із збутом вершкового масла (конкуренція на ринку дуже велика) трапляються затримки в оплаті за здане молоко. Це на руку конкурентам. А тому в наш район все частіше навідуються заготівельники із сусідньої Волині.

Зрештою, зарічненським селянам байдуже, кому продавати молоко — аби лише розраховувалися справно. Бо ж не виливати його тваринам у годівниці, як це вже колись було через мізерні ціни. Та й тепер на Поліссі за літр молока пропонують 55 копійок, що, звичайно, мало, якщо врахувати, що за таку саму кількість у магазині покупець платить 1 гривню 30 копійок. Не треба бути великим економістом, щоб підрахувати приварок молокопереробників.

Щоправда, у селян Зарічненського району немає великого вибору, кому запропонувати лишки молока. До райцентру на базар далеко, до того ж автобуси курсують туди один-два рази на тиждень, плюс квиток, то й виходить, що шкурка вичинки не варта. А ось мешканцям Заборолі, що в Рівненському районі, на руку вигідне розташування села. Близькість до Рівного й Костополя, регулярне автобусне сполучення сприяють тому, що селяни мають можливість досить вигідно збути молоко і вирощене в полі на ринках цих міст. За літр молока на базарі можна взяти по 70 копійок, а то й по гривні. Деякі студенти вузів, їдучи на навчання до Рівного, беруть із собою для постійних покупців молоко, сметану, сир, заробляючи у такий спосіб на дорогу та одяг.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

«Три двора и ни света, ни связи...»

Реалії

Навіть через 10 років нашої незалежності не тільки люди похилого віку, а й багато хто із середнього покоління згадують про минуле з благоговінням. Хоч би які докази ми нині протиставляли минулому, проте постійна робота і стабільна виплата зарплати (нехай невисокої, але щоб на неї можна було жити) — це неабиякий чинник для людини.

Я, проста громадянка, запитую себе: в чому причина такого стрімкого падіння рівня життя більшості громадян? Чи не в тому, що ми так і не почули, не прочитали ні від жодного високопоставленого державного діяча справжньої програми: що буде в країні через 5 або 10 років? Чи не тому підприємці та представники малого бізнесу не можуть на кілька років наперед будувати свої плани? У нас досі існує невизначеність у питаннях оподаткування, ліцензування і т. д. Це змушує всіх, навіть чиновників вищої ланки, бути тимчасовцями. Робітник не знає, коли йому «засвітить» зарплата. Викладачі зі злиденним окладом замість того, щоб думати про своїх учнів, поглядають на Туреччину, де спеціальні підприємства для українців виробляють низькопробні товари широкого вжитку. Злиденне життя пенсіонерів, котрі борються за виживання і замість заслуженого відпочинку часто залишають своє міське житло, осідають на шестисоткових наділах, живуть без світла, елементарних зручностей, вирощуючи якісь там овочі, щоб вижити. Нині важко визначити, що вигідніше: випас на колишніх «неугіддях» худоби чи дачі-годувальниці. Зате ми в усіх ЗМІ кричимо, що в нас безпланова ринкова економіка... Мовляв, як за «бугром».

Дозвольте мені з цим не погодитися. Я була у США і переконалася, що жоден громадянин (приміром, фермер) просто так своєї справи не почне. Наприклад: щоб стати фермером, людина подає заяву з програмою, чим вона має намір займатися. Спеціальна служба вивчає її упродовж трьох днів, коригує, і в такий спосіб народжується новий фермер. На його прохання видають необхідний кредит (сума визначається розміром його власності або виходячи з поручительства за нього впливової особи. Це на випадок банкрутства). Він купує необхідну техніку без ПДВ (за пільговою ціною, як і пільговий кредит) і вирощує на своїй землі все, що передбачено програмою. Але якщо він порушив програму, приміром, замість пшениці посіяв кукурудзу, тут-таки, після появи сходів, з вертольота його поле обприскують спеціальним розчином і паростки гинуть (я бачила таке поле).

Збитки господареві в цьому випадку не відшкодовуються. Відшкодовують їх у результаті стихійних лих тощо. При цьому суворо контролюють, щоб господар не витратив гроші на особистий лімузин та ін. і щоб страховка пішла на поліпшення сільськогосподарського виробництва. Хіба це безпланове господарство? Прикладів можна навести дуже багато. А ми замість програми чуємо лише передвиборні обіцянки, які в підсумку забувають обіцяльники, а народ залишається обдуреним, нікому не потрібним.

Днями я повернулася із Сумщини. Це моя батьківщина, де я не була 50 років.

За 18 км від обласного центру в мальовничій долині розкинулося село Железняк: багате на луки, води, ліси та плодючі землі. До війни воно було одним з найкращих в області. Через 50 років я на своїй вулиці із колись 18 хат побачила три. У цих перекошених хатинках живуть старі люди. Вони не отримують газет, у них немає радіо, як і на інших вулицях колись багатого села. Приїхати з міста іншим пенсіонерам і обробити городи своїх давно померлих батьків теж не так-то просто. Запроваджено нове місцеве правило. Безплатно автобус бере тільки десять пільговиків. Ось і просиджують старенькі просто неба по дві години, щоб потрапити до першої десятки. Інакше — давай 70 копійок. Це замість «копання» в городі, щоб виростити бодай якісь овочі, поповнивши у такий спосіб свій скромний пенсійний бюджет. Не знаю, чим керується начальство. Може, тим, що «бігає» приміський потяг. Але до нього треба діставатися 3—4 км, що не кожній літній людині під силу. Як результат, багато шестисоток, присадибні наділи заростають бур'яном. Така картина не тільки під Сумами, а майже скрізь по Україні — землі порожніють, заростають пирієм.

У США, наприклад, є банкрути в сільському господарстві. Скільки завгодно. Особливо там, де в сім'ї не виявилося спадкоємця. Але земля там не порожніє. Її або продають заможному фермерові, або здають в оренду. У нас тільки по садових кооперативах 40—45 відсотків наділів занедбані і нікому до цього немає діла.

Я подивилася на життя забутих людей похилого віку і згадала вірш:

«Три двора и ни света, ни связи.
Не услышат — кричи не кричи.
Листья кружат и падают на земь
Да вокруг полынью горчит.
Три старухи, как скифские бабы,
Пальцы — грабли, а лица — что медь
Тихо молится каждая, дабы
Не последней в селе умереть...»

Людмила ОПРОНЕНКО.

Одеса.

Земельний лохотрон

Обережно: шахрайство!

Те, що аграрна реформа по-нашому вимагає від громадян неабиякої пильності, вже відчув дехто з довірливих мешканців Кіровоградщини, які випробували на собі дію земельного лохотрону. Як повідомив заступник голови Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин Василь Круценко, викачування грошей відбувається за цілком легальною схемою, яка дає можливість законно ошукувати громадян.

В одній добропорядній народній кредитній спілці, якщо точніше — в обласному її відділенні, почали переймати жебрацьким становищем аграрників, брак коштів у яких не дає хліборобам змоги ефективно займатися сільськогосподарським виробництвом. Боротися з цим негативом «благодійники» вирішили, надаючи бажаючим позику під земельний пай до 50 тисяч гривень терміном на 10 років. Процес оформлення довготермінового кредиту має вигляд цілком офіційний, аби не викликати жодних підозр у претендента. Його зустрінуть люди у краватках у пристойному кабінеті і, окрім заяви, вимагатимуть копію сертифіката на право власності на пай або копію державного акта на відповідний наділ, довідку з управління земельних ресурсів про кадастрову оцінку гектарів, довідку з податкової інспекції про відсутність заборгованості. Цю теку документів необхідно подати до обласного відділення спілки. Звідти їх, нібито, надсилають у столицю, де питання про надання позички вирішується остаточно.

Є ще одне невеличке але. Претендент на кредит має бути членом цієї спілки. Стати ним дуже просто: потрібно одразу «відстебнути» вступний внесок — 400 гривень і щомісяця сплачувати по 35 гривень. Але що ці гроші, порівняно з омріяними 50 тисячами, які повертати аж через 10 років. За цей час багато води спливе. Така перспектива краща, ніж хиткий статус землевласника. Заради неї клієнт, здебільшого, погоджується зазнати витрат. Фокус у тому, що «аусвайс» члена спілки зовсім не гарантує позитивного розв'язання для позичальника його питання. Після отримання вступного внеску потенційний кредитор здебільшого з сумом повідомляє: у наданні грошей столиця відмовила. 400 гривень при цьому не повертають. А членство у сумнівній спілці, погодьтеся, — слабка втіха для позичальника.

Галина КВІТКА.

З пошти

Не продавайте народне надбання!

Своє бачення положень нового Земельного кодексу України я не раз висловлював у листах до Верховної Ради.

Проголосованим Земельним кодексом право власності віднімають у нас. В умовах, які створили, селяни будуть неспроможні обробляти землю, користуватися нею і муситимуть її продавати.

Боже, поможи народним депутатам в утвердженні справедливості відносно конституційних вимог щодо права власності на землю. Земля — народне надбання. Не можна продавати її!

Михайло ІНОГДА.

Ріпки
Чернігівської області.

Особисто я — «за»

У «ГУ» за 13 жовтня мою увагу привернули три листи — з Харківської, Кіровоградської та Черкаської областей, в яких дописувачі застерігають від визнання землі товаром, аргументуючи таку позицію можливими зловживаннями в майбутньому. Ці люди, певне, жили за колгоспного ладу, не відчули істинної ціни святої нашої землі. Особисто я — «за» новий Земельний кодекс. Бо національний наш скарб, земля, досі залишається знеціненою, тому і без господаря. Аграрна реформа на селі ситуації не покращила. Величезні площі не оброблено, не засіяно, вкрито багаторічними бур'янами. Збереглись управлінські кадри, від колгоспів залишилася сяка-така техніка, до того ж у хазяїв з'явилися коні, а земля — гуляє.

Я добре пам'ятаю, що до 1947 року пара коней була тільки у «куркулів», один кінь — у «середняка», у «бідняка» — жодного, сільгосптехнікою і не пахло, але всі гектари було оброблено, вчасно засіяно, врожай зібрано. Бо кожне поле, кожна ділянка мали свою ціну і господаря. Землевласниками тоді були і чужинці: поляки, німці. Їх не стало, але землі нашої з собою вони не взяли. Тому дописувачі даремно тривожаться. Розробники нового кодексу, мабуть, урахували можливі зловживання і передбачили варіанти протидії.

В. ФЕЩАК.

Залісся
Монастириського району
Тернопільської області.

Відкрийте очі депутатам

До чого дійшов наш колгосп «Дружба»! Ми зверталися й до району, й до області. Я, як представник Василівки, уповноважена сходом села, приїхала до адміністрації Президента в Київ. Глава держави не приймає, а його «намісник» направив мене до Міністерства аграрної політики. Там із приймальні я обдзвонила трьох начальників. У результаті мене направили до Полтави.

Приїдьте до нас, зніміть нашу руїну й покажіть по телевізору — може, хоч ви відкриєте очі депутатам і Президенту. Земля є. А чим її обробляти?!

Тамара БРИЛЬ.

Василівка Козельщинського району
Полтавської області.

Мал. Леоніда ТЕЛЯТНИКОВА.

Ведуча «Села»
Галина КВІТКА
(тел. у Києві
441–85–76).

Народ залишається обдуреним

Принц Уельський «віддувається» за НАТО

Уже вдруге відвідує Ригу наступник британської корони принц Уельський Чарльз. До Латвії він побував у Литві та Естонії. І якщо 7 листопада в Таллінні чиновник, який супроводжував принца, сказав: «Його Високість сьогодні в надзвичайно гарному настрої», то 8 листопада в Ризі настрій було дещо зіпсовано.

Від моменту зустрічі в ризькому аеропорту і до традиційного покладання квітів до пам'ятника Свободи все відбувалося за планом: і зустріч з президентом Латвійської Республіки в Гербовій залі Ризького замку, і серйозні обмеження руху, і простоювання транспорту в центрі столиці. Після полудня все також увійшло в протокольні рамки: прогулянка вулицею Альберта з будинками «югендстилю», що перебувають під захистом ЮНЕСКО; відвідання Музею окупації, Художнього музею; відправа в лютеранській церкві; відкриття лісопильні, що належить британським підприємцям, і урочиста вечеря, яку президент Вайра Віке-Фрейберга дала на честь високого гостя.

«Обідню» зіпсувала жінка на ім'я Аліна 20—25 років біля пам'ятника Свободи. Незважаючи на почесну варту і агентів «сек'юріті» обох країн, вона проштовхалася через натовп і вдарила принца по обличчю червоними гвоздиками (на знімку). Охорона президента одразу ж відтиснула дівчину. Президент Латвії Вайра Віке-Фрейберга вибачилася перед принцом Чарльзом.

Джентльмен королівської крові поставився до інциденту з розумінням.

Іноземним журналістам Аліна заявила, що зробила це на знак протесту проти вступу Латвії до НАТО та війни в Афганістані. Вона назвала британців «ворогами всього світу» і заявила, що не належить до жодної організації, але поділяє погляди націонал-більшовиків. А «компетентні служби» заявили, що на противницю НАТО очікують неприємності.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Фото АП.

Повертаючись до надрукованого

Посольство хоче наголосити

У зв'язку із матеріалом під назвою «Дорогою ціною», надрукованим у «ГУ» 3 листопада, до редакції з деякими уточненнями звернулося Посольство Болгарії в Україні. Зокрема, його прес-служба хотіла б наголосити на деяких речах, які можуть, на думку дипломатів, спричинити неоднозначне розуміння у читачів. Приміром, речення «звичайна виїзна віза до Болгарії коштує 53 долари, а якщо ви оформлюватимете її через туристичне агентство, то це вам обійдеться ще на 20—30 доларів дорожче». Тим, хто неуважно читає газети і вирішив, що за звичайну візу він має викласти посольству 73—83 долари, ще раз нагадують: ціна, яку посольство стягує за видачу звичайної візи, саме 53 долари (тобто все, що вище, — на совісті туроператорів). А вартість туристичної візи до Болгарії — 23 долари.

Посольство також категорично заперечує, що видається лише 4—5 віз на день і що під посольством Болгарії стоять цілодобові черги (саме на це, нагадаємо, скаржилися наші читачі). У жовтні, як підрахували консульські працівники, було видано 1600 віз — по 70 кожного робочого дня. Консульські служби посольства працюють, стверджує прес-служба, доки не закінчать обслуговувати всіх громадян. До речі, прес-секретар посольства Олександра Добрива нагадує: тим українським громадянам, хто збирається їхати до Туреччини через Болгарію наземним транспортом, потрібна транзитна болгарська віза. А її можна отримати, лише маючи в паспорті турецьку візу. Незважаючи на те, що її українець може отримати й на турецькому кордоні, в даному разі слід зробити це в турецьких консульських установах ще до звернення по транзитну візу до болгарського посольства.

В офіційному листі прес-служби посольства Болгарії також зазначено: «Вся діяльність болгарського посольства в Києві та генконсульства в Одесі спрямована на сприятливе розв'язання проблем кожної людини, котра до нас звертається. Активна співпраця і конструктивний дух роботи між співробітниками консульських відділів та посольств Болгарії й України сприяли з'ясуванню всіх казусів у розвитку наших відносин в галузі туризму й бізнесу».

Дзеркало з тріщиною

Світ про Україну

Ситуація зі свободою преси в Україні не покращується, заявив «Німецькій хвилі» берлінський політолог, експерт з питань Східної Європи Александр Отт. На його думку, напередодні парламентських виборів держава може спробувати поширити свій контроль і на відносно незалежні Інтернет-видання.

Александр Отт зазначив, що медіаландшафт України й надалі визначають фінансово слабкі друковані видання, які заради виживання виконують замовлення олігархів. На думку німецького політолога, ситуація ще більше загостриться перед виборами до Верховної Ради: «Не треба бути пророком, щоб сказати, що тиск на критично налаштовану пресу посилюватиметься. У такій авторитарній системі, котра панує в Україні, не може існувати свободи преси».

У цьому зв'язку ситуація з українськими Інтернет-виданнями також викликає занепокоєння, каже він. «Інтернет — це була остання ніша для журналістів, які хотіли уникнути державного чи олігархічного контролю. Нині держава робить спроби поширити свій контроль і на Інтернет. Преса — це дзеркало будь-якого суспільства. У випадку України це дзеркало має тріщину, що заважає розбудові демократичного суспільства», — переконаний німецький політолог.

Нового, досконалішого, робота-собаку репрезентувала японська корпорація «Соні». Пес Айбо (Дружок) моделі ERS-220, попри агресивніший вигляд, як запевняють розробники, залишився дружелюбним до господаря. Робот розпізнає і виконує більш як сімдесят команд. А якщо придбати додаткову програму, то може навіть рухатися в такт музиці. В майбутньому «Соні» випустить для робота різні голови, хвости і навіть коліщатка. Вартість нинішньої моделі — 1,5 тисячі доларів.

Фото АП.

Конкурс наречених

Дружиною 71-річного бельгійського мільярдера мріють стати більш як дві тисячі кореянок. Про це повідомило одне із сеульських шлюбних агентств, які взялися допомогти багатому клієнтові в пошуку дружини. Мільярдер, ім'я котрого не розкривають, побив усі рекорди щодо кількості претендентток на його серце, а найпевніше — гаманець. У лаконічних даних про себе він скромно повідомляє, що «схожий на французького кіноактора Жана Габена». Пошук нареченої саме в Сеулі бельгієць мотивує тим, що його полонила «таємнича краса» кореянок. Наречена має розмовляти однією з мов, якою володіє наречений: французькою, нідерландською, англійською або німецькою.

700 тисяч років палиці

Дерев'яну палицю часів палеоліту виявили китайські археологи, які проводять розкопки в східній провінції Шаньдун. За їх твердженням, її використовували людиноподібні мавпи 700 тисяч років тому. Це засвідчує те, що пращури людей у кам'яному віці використовували водночас і кам'яні, і дерев'яні знаряддя.

Закон суворий, але...

Кримінальне законодавство Кенії передбачає смертну кару за пограбування з використанням насильства. Спираючись на це, суд Найробі засудив 27-річного кенійця до смерті через повішення за крадіжку пляшки пива. Повідомляється, що молодик скоїв напад на ларьок. Проте крадіжка була не зовсім вдала, і злодій утік з пляшкою в руці, дорогою поранивши перехожого своїм мачете.

* * *

Не такий кровожерний Верховний Суд Франції ухвалив постанову, згідно з якою носіння спортивного костюма на роботі, пов'язаній із спілкуванням з клієнтами, є підставою для звільнення. Тим самим було виправдано рішення фірми з торгівлі нерухомістю, що діє в Ніцці і звільнила працівницю, котра ходила до офісу в спортивному костюмі.

Подорож коридорами справедливості

Нинішнього року, завдяки участі в програмі USAID «Захист прав людини» для українських юристів, мені вдалося побувати в Польщі. Відвідуючи польські в'язниці та знайомлячися з роботою вартових порядку, я мимоволі згадувала випадки із власної адвокатської практики. Порівняння не на користь України...

Ув'язнення — не приниження

Пригадую, у Дніпропетровському СІЗО мене вразили корови з підсобного тюремного господарства, які вільно розгулювали територією. У Краківському окружному слідчому ізоляторі худобу не тримають, та на кількість кілокалорій не скаржаться: тут налагоджено чудове триразове харчування, для хворих — дієтична кухня.

Деяких засуджених адміністрація відпускає у відпустку до родини, і ще не було випадку, щоб хтось із них не повернувся. Позбавлення волі тут не сприймають як цілковиту ізоляцію від зовнішнього світу: в коридорах стоять телефони-автомати для ув'язнених і поштові скриньки зі своєю «спеціалізацією» (один — для листів до священика, другий — для листів у газету, третій — для скарг). Покаятися в гріхах можна в чистій, гарній в'язничній каплиці, чудово розписаній одним із ув'язнених, засудженим за виготовлення фальшивих доларів.

У тюремній камері — паркетна підлога і цілком «домашні» меблі, зокрема й письмовий стіл та кілька стільців. До речі, у тутешніх СІЗО нікому й на думку не спаде пригвинтити їх до підлоги...

Омбудсман, він же прокурор...

...Нашу групу запросив до свого офісу представник з прав людини Польщі Анджей Цолль, особа відома, в недалекому минулому — голова Конституційного трибуналу.

Інститут омбудсмана, покликаний захищати поляків від сваволі бюрократії, тут з'явився 1987 року — з ухваленням закону «Про Представника з прав громадян». До омбудсмана (або, як тут його називають, речника з прав обивательських) зі скаргою на державу може звернутися будь-яка людина, яка мешкає в Польщі, будь-яка фізична чи юридична особа. І для цього не обов'язково писати листа чи приїздити на прийом —можна надіслати скаргу електронною поштою або просто зателефонувати. До слова, у моїй країні по телефону не вирішуються і простіші питання...

Якщо в офісі пана Цолля працюють 220 осіб, то в підпорядкуванні у його українського колеги Ніни Карпачової реально трудяться лише близько 60. А кількість скарг, що надходять на адресу польського та українського омбудсмана, приблизно однакова (50—60 тисяч на рік).

Речник з прав обивательських має ширші повноваження, аж до участі в судовому процесі на правах прокурора. Його український колега не має права втручання у діяльність Феміди до ухвалення судового рішення. Інакше це розцінять як тиск на суд.

Прозорість як засада і стиль

Верховний суд Польщі розташований у вельми гарній будівлі, в якій багато повітря і сонця, — прозорі ліфти, сходи, переходи, двері, лавки, навіть герб Польщі у залах засідань виконано із зеленого скла. Архітектура символізує прозорість правосуддя —дивовижна знахідка!

Авторитет слуг Феміди в Польщі незаперечний. На запитання про власну незалежність судді відповідали однозначно: «Важко навіть уявити, щоб якийсь політик чи влада чинили на нас тиск. Єдине, від кого ми зазнаємо тиску, то це від преси».

Наша недовіра розтанула, коли нам назвали розміри суддівських зарплат: в еквіваленті від 1000 до 2000 доларів США, що набагато перевищує середню зарплату по країні.

Були вражені ми й матеріально-технічним забезпеченням Феміди: на столі в судді стояв комп'ютер, за яким він звіряв нові свідчення з даними раніше, в поліції. Секретар фіксував перебіг судового засідання на... «ноутбуці».

Уже після повернення додому я дописувала статтю і у службових справах намагалася зателефонувати до кількох райсудів Дніпропетровська. З'ясувалося, що в трьох із них за несплату від'єднали телефони. Як-то кажуть, відчуйте різницю...

Світлана ТОРОПЧИНА-АГАЛКОВА.

Час втрачених можливостей

Надто вже суспільство довірило себе вищим «товаришам»

Ось уже третій місяць минає, як ми святкували десятиріччя незалежності. Саме ця дата і якась мить, коли мені як народному депутату України минулого скликання вручили телеграму-запрошення на урочистості в Київ, стали поштовхом до важких роздумів. Про десять прожитих нами років.

Я, прагматик у житті і лірик у душі, звик ніколи не перекладати провину за те, що сталося зі мною, на когось. Намагаюся покопатися в собі, згадати момент, коли я не зміг передбачити ситуацію, розгадати перебіг процесів. Думаю, ми всі, проаналізувавши історію країни, маємо визнати: те, що сталося з Союзом у серпні 1991-го — закономірність тривалого збою окремих ланок. Помилки керівництва, пробуксовування в цих окремих ланках стали загальними і незворотними. І якщо колись система могла себе якось «підлікувати», то 1991 року це, мабуть, було неможливо. Процес пішов лавиноподібно. Надто вже суспільство довірило себе вищим «товаришам». Сама система відбила в нас бажання і вміння бути політично організованими. Дуже впливовим був вождизм протягом усієї нашої історії. Отже, якщо покопатися, то відповідь на запитання «що ж сталося 1991 року?» кожний знайде в собі...

І ось Україна та й інші країни колишнього Союзу здобули самостійність. Десять років — мить для Історії, а для кожної людської долі — це вже не мить, а частина життя. Як ми прожили ці десять років? Ми здобули щастя свободи, елементарного благополуччя, спокійної впевненості в завтрашньому дні, у світлому майбутньому наших дітей і онуків? Не будемо кривити душею! Моє покоління у більшості своїй нині дивиться на життя через свою порожню тарілку, неможливість лікуватися, брак грошей на елементарні речі. Далі їхній світогляд не сягає. Духовних і фізичних сил боротися вони не мають. А ті, хто «перебудувався», прорвався до влади, зберегли свої старі методи, адже працювати вони, парткомівські боси і функціонери, не вміли — лише відібрати і поділити. Тому й результат: маємо те, що маємо — розвалені промисловість, сільське господарство, охорона здоров'я... Та куди не кинь — всюди клин. А тут ще амбіції спати спокійно не дають. Ех, добре бути президентом! У нас у Криму навіть Мєшков захотів стати президентом... І головне, ми всі, кримчани, йому це дозволили.

Так в Україні і в Росії до влади прорвалися люди, у яких за плечима нічого не було. Ми ж бо знаємо, що в Криму до влади прийшли професійні невдахи — посередній адвокат, хірург, пожежник... Ці люди ніколи не створювали, але одне засвоїли добре: з високого місця можна дещо урвати. Тому протягом десяти років незалежності ми всі якось збоку спостерігаємо за владою, ніби нас усе це не стосується, мовляв, що мій голос, що я сам можу?.. Обираємо, а потім проклинаємо... Якщо так і далі триватиме, то залишиться хіба що голодувати і нишпорити по смітниках. Якби кожний думав не лише про себе, а й про себе як частку суспільства... Погано суспільству — погано й тобі, добре суспільству — добре й тобі. Оце, за великим рахунком, і є національна ідея. А ми всі навколо і кругом ходимо, ніяк її сформулювати не можемо. І при цьому кожен сподівається: подумаєш, це мене не стосується... Стосується, та ще й як! Адже мала б навчити історія!

Та ні, голосуємо з заплющеними очима, купуючися на кашу 9 Травня і подарунки до Дня людей похилого віку, або ще на якість передвиборні «кістки» — хто більше кине, за того й голосуємо. Якщо так і надалі буде, нічого скиглити, просити, лаяти владу. Обрати до рад, до Верховної Ради треба таких людей, котрі проявили себе в роботі, на виробництві, довели, що можуть приймати продумані економічно виважені рішення, а не демагогів і тих, хто натер уже у владних кріслах мозолі. В цьому сенсі прожиті десять років багато в чому — час втрачених можливостей.

Хоч хто-небудь замислився: нині у нас борг перед Заходом — мільярди доларів США. І ось знову нам на бідність дають сотні мільйонів доларів. Чому б комусь із високих посадовців не взяти під свою особисту відповідальність ці борги? Взяли б, і тоді кожної хвилини голову сушили: як віддати та ще й з відсотками. Але ж ні: бере це покоління, а віддавати доведеться іншому. Уряди і парламенти змінюються, а борги збільшуються. Мені не зрозуміло, чому українське керівництво каже, що ми маємо йти до Європи. Хто на нас там чекає? Нам слід не в Європу йти, а жити на своїй землі і дружити з сусідами, маючи свій національний інтерес. На нас там не чекають і ніхто нам нічого не відломить. І ринок свій, хоч би якими ми були хорошими, слухняними й старанними, не віддадуть. Ринок завойовують лише в конкурентній боротьбі. От коли в нас буде ліпше, більше і дешевше, коли ми не будемо сировинним додатком, а випускатимемо суперякісну продукцію, не ввозитимемо всіляке сміття, тоді нас і почне поважати світ.

А ми на якій підставі чекаємо від Заходу манни небесної у вигляді інвестицій? Чому вважаємо, що світова спільнота повинна вкладати свої кошти в розвиток нашого виробництва, інфраструктури, інтелекту й узагалі в розвиток? Діловий світ тому й називається діловим, а бізнес — бізнесом, що кожний вкладений цент, шилінг, пенс приносить йому, власнику, прибуток. А ми чомусь гадаємо, що стосовно України, Росії та інших країн колишнього Союзу має існувати якась інша схема. Західні інвестори навіть якщо і вкладають свої кошти, то на певних і не завжди вигідних для «аборигенів» умовах. Вони насамперед спрямовані на завоювання нашого ринку. Адже нині світ керується політикою економічного інтересу. Тому й скуповують акції за безцінь, тому й триває полювання за великими підприємствами, які можуть дати прибуток, за мізками. Купують те, що може конкурувати на світових ринках. Але купують не для подальшого розвитку, а для того, або поглинути можливого конкурента. А ми й раді старатися, плануємо надходження до бюджету у вигляді приватизаційних коштів — що більше, то, мовляв, краще. Такий результат можливий лише у разі, коли інвестор цей внутрішній, коли капітал не буде вивезено за кордон. Невже не зрозуміло, що найнадійнішим інвестором промисловості, сільського господарства та й інших сфер може бути лише той, хто працює там. Надійніший капітал годі й вигадувати. Але при цьому має діяти саме той принцип, який я і вважаю нашою національною ідеєю: «Добре суспільству — добре й тобі». Інакше — крах. Я завжди наводжу приклад з нашим Сімферопольським телезаводом. На ньому працювало 13 тисяч осіб. А коли почали розкрадати завод, ділити його на 50 маленьких заводиків, мовляв, для ефективності, коли кожний заводик почав думати не про кінцевий результат, а про себе, а керівництво — про власні кишені, все — немає телезаводу, немає телевізорів. Із тих заводиків, якщо не помиляюся, три—чотири залишилося, а решта — голі стіни. Зате телевізори в Україні — всі як один «Соні» та «Панасоніки», «LG» і «Томпсони». І так у кожній сфері — переберіть. Ось і до АвтоЗАЗу черга дійшла. Немає в нас свого нормального автомобіля! Але ж як корейців за вуха тягли? Хтось за це відповів? Та держава перспективна і самостійна, яка має розвинену промисловість, тобто індустріальну могутність. Праця має бути продуктивною.

Минуло 10 років утрачених можливостей. Тому, що до влади прорвалися я вже казав хто. Не могли, не бажали, не дано їм було стати державними менеджерами. Не в сенсі розпродажу держави, а менеджерами управління в державі, її багатим потенціалом. Не було здійснено інвентаризацію можливостей, бракувало логіки, стратегії й тактики управління господарчим комплексом. Не було ні мети, ні чітких правил гри. А прагматизм лише щодо своїх власних, я б навіть сказав, приватних інтересів узяв гору над інтересами національними, тобто державними. Умови для вітчизняних виробників важкі, держава корумпована. Це призвело до руйнації, стагнації.

Адже немає в країні відпрацьованої і обгрунтованої економічної системи реанімації економіки України.

Ось уже багато років державні мужі ведуть мову про новий Податковий кодекс. Але кожного разу черговий бюджет приймають без нього. Так, важка це справа — створити податкову конституцію. Але чому не прислухається пан Президент до думки досвідчених виробничників, фінансистів, управлінців? Чому б, створивши нову податкову систему, не випробувати її в одному експериментальному регіоні, наприклад у Криму? Вона себе показала б на практиці, було б видно прорахунки, недоліки. Ситуацію вчасно могли б виправити, відредагувати документ. І вже тоді — будь ласка, впроваджуйте в країні. Так само і реформи в сільському господарстві. Хто заважав узяти одну область, зібрати розумних людей і провести експериментальне реформування аграрного комплексу. Побачити, що вийде. А тоді вже поширювати. Треба грамотно поставити мету, визначити завдання, чого ми прагнемо досягти, врахувати психологію людей. Лише так можна знайти оптимальний варіант. А не кидати всю країну у невизначеність, ризик грати без правил. Або за правилами, які призведуть до краху.

Так, як, наприклад, це зробили з пенсійним забезпеченням, оплатою праці медиків, учителів, створеними можливостями не виплачувати зароблене, впровадженням неправдоподібно низького прожиткового мінімуму і мінімальних зарплат та пенсій, стипендій, заморожуванням вкладів людей, які працювали все життя.... Адже все це — плоди державної діяльності і аж ніякої іншої.

Рік—два і навіть чотири, на які обирають 450 народних депутатів України, п'ять — на які обирають Президента України, 10 «незалежних» років — лише дещиця миті для Історії. Але для кожного, хто мешкає в Україні, це не мить, а реальні роки. Чому вони мають бути роками злидарювань, спаду, розрухи, розчарування і втрачених можливостей? Тому, що не тих обрали? Чи тому, що в них психологія не та? Невиправдано дороге задоволення. Адже Історія, як жінка: все залежить від того, до чиїх рук вона потрапить. Отже, давайте, любі співвітчизники, думати, кого обиратимемо, хто здатний зробити нашу найближчу історію такою, щоб не було нестерпно боляче за безцільно прожиті роки, хто не підкладе нам черговий «нульовий варіант».

Альберт ЖУМИКІН,
голова ради акціонерів ЗАТ «Кримвтормет», заслужений працівник промисловості України, Почесний громадянин міста Сімферополя.

! У номер

Нині у фаворі КПУ та блок Ющенка

Жодна політична сила після парламентських виборів у березні 2002 року не матиме більшості в новій Верховній Раді України. Це засвідчують дані соціологічного опитування, проведені «Фондом Свободи». Їх було оприлюднено його президентом професором Ігорем Дементьєвим.

За результатами соцопитування, в Україні вже визначилися два лідери передвиборних перегонів, що офіційно стартують 1 січня 2002 року. Це Комуністична партія України (22,1 відсотка) та блок партій об'єднання «Наша Україна», лідером якого є колишній прем'єр-міністр України Віктор Ющенко (14,9 відсотка). Крім них, ще п'ять партій, на думку опитаних громадян України, здатні подолати 4-відсотковий бар'єр: СДПУ(о) (5,6 відсотка), «За єдину Україну» (4,7 відсотка), СПУ (4,5 відсотка), блок «Яблуко» (4,3 відсотка), ПЗУ (4,1 відсотка).

Соцопитування дало змогу І. Дементьєву дійти висновку, що в новому українському парламенті можливе лише створення компромісної коаліційної більшості. «Ця більшість буде ситуативна», вважає президент «Фонду Свободи», а отже «ключовим гравцем на українському політичному полі, як і раніше, залишатиметься Президент України».

Серед лідерів партій та передвиборних блоків найвищий рейтинг зберігає екс-прем'єр України Віктор Ющенко. На думку Дементьєва, його рейтинг нестабільний і поволі знижується за рахунок зростання популярності нинішнього прем'єра Анатолія Кінаха, який очолює Партію промисловиків та підприємців (2,9 відсотка).

Яна СТАДИЛЬНАЯ.

Представник Президента грюкнув дверима

Постійний представник Президента України у Верховній Раді, а віднедавна — політичний координатор блоку «Наша Україна» Роман Безсмертний вийшов із лав Народно-демократичної партії.

«Це рішення не одного дня», — прокоментував Р. Безсмертний свій крок. Проте йому важко пояснити, чи став вихід із НДП «наслідком того, що йому публічно натякнули про таку необхідність», чи вирішальну роль усе-таки зіграла «елементарна втомленість від внутріпартійних диспутів про місце НДП на вітчизняному політичному полі». На погляд Р. Безсмертного, місце народних демократів — у блоці правоцентристських політичних сил, який у перспективі мусить перетворитися на єдину потужну демократичну партію, зазначено на інформаційному сервері депутата.

Блокування під старою вивіскою

Створено виборчий блок «Народний Рух України». Однак у ньому немає партій ні Геннадія Удовенка, ані Юрія Костенка. До нового ультраправого політичного об'єднання входять партія «Народний Рух України за єдність», очолювана Богданом Бойком, та низка інших організацій. Уже тепер до його складу виявили бажання увійти Організація українських націоналістів в Україні та «Третє тисячоліття». За словами Б. Бойка, «НРУ за єдність» вичерпала всі ресурси для «реального продовження переговорного процесу з двома іншими гілками Руху», які нині вирішили йти на вибори у блоці з В. Ющенком «Наша Україна».

Новостворений блок сподівається набрати 8—10 відсотків голосів виборців, розраховуючи, найпевніше, не так на власну «розкрутку», як на назву, що в багатьох людей асоціюється з могутньою політичною силою зразка 1989—початку 1990 років.

У регіоні — «зелений бум»

Екологічні проблеми передмістя Миколаєва, Великої Коренихи, давно обговорюють у ЗМІ і дискутують у депутатських колах. Тут, на міському звалищі поблизу річки Південний Буг, осідають сотні тисяч кубометрів сміття, що його «продукує» обласний центр.

Переконавшись у неефективності «зеленого» слова, активісти ПЗУ перейшли до «зеленої справи» — взялися за лопати і почали відгороджувати кляте місце своєрідним кордоном із дерев. Мета двоєдина: дерева затримуватимуть сміття, аби його не розносив вітер, і поглинатимуть вуглекислий газ, що його виділяє маса відходів.

Зелений колір до вподоби не тільки «профільній» партії. У Вознесенську члени місцевої організації СДПУ(о) теж активно узялися садити дерева. А в Єланецькому районі до «зеленого» походу приєдналися учні загальноосвітніх шкіл.

Анатолій РОМАНЮК.

Народні депутати України — члени Прогресивної соціалістичної партії України — висловлюють щире співчуття своєму товаришеві, народному депутату України трьох скликань МАРЧЕНКУ Володимиру Романовичу з приводу тяжкої втрати — смерті його матері,

МАРЧЕНКО Олександри Павлівни,

людини виняткової душевної краси і щедрого серця, члена нашої Прогресивної соціалістичної партії України.

Н. ВІТРЕНКО, Л. БЕЗУГЛА, О. ЄРОХІН, Н. ЛИМАР, М. СИДОРЧУК, П. РОМАНЧУК, народні депутати України.

Крим будівельний

До кінця року буде закінчено докорінну перебудову приміщень цирку і Республіканської бібліотеки та реставрацію кількох десятків будинків

Оновлюють столицю

У Сімферополі відбувся велелюдний урочистий мітинг з участю керівництва автономії, присвячений відкриттю першої черги міжнародного офісно-торговельного центру, який став частиною масштабної реконструкції центру адміністративної столиці Криму.

П'ятнадцятирічний довгобуд занедбаного «пенька», не добудованого поляками (як планувалося, зіркового готелю), за кілька місяців перетворився на сучасний престижний палац-красень зі скла і мармуру — завдяки старанням майстрів найбільшої на півострові будівельної фірми «Консоль».

Новий діловий центр з готелем, офісами солідних фірм, дорогими крамницями, конференц-залами, ресторанами, барами, підземним гаражем завершив архітектурний ансамбль зі щойно відреставрованих приміщень підприємства «Чорноморнафтогаз» і Будинку кіно Совєтської площі.

До кінця року буде закінчено докорінну перебудову приміщень цирку і Республіканської бібліотеки та реставрацію кількох десятків будинків.

Головне, кажуть жителі Сімферополя, щоб влада не забула: після центру чекають не дочекаються своєї черги на оновлення убогі, занедбані вулички старого міста та його забутих околиць. Вони тепер мають вигляд ще нужденніший, контрастуючи з відреставрованими кількома кварталами між будинками Верховної Ради та уряду Криму.

Від базару до цивілізованого ринку — лише крок

На місці колишнього звалища в центрі, завдяки старанням підприємства «Світлофор», тепер дано зелене світло організованій торгівлі, а міський бюджет отримає істотну добавку. Перерізаючи стрічку під час відкриття зразкового ринку, голова ВР АРК Л. Грач зазначив, що в єдиному торговельному центрі Криму такого рівня дах є, але не тіньовий, а державний.

Понад 170 місць торгівлі — магазини та павільйони — мають своє обличчя і спеціалізацію. Цілодобово працюють кафе, гастрономи, є кілька в'їздів, десятки тисяч метрів плиточного покриття. Це буде найдешевший ринок для багатих і бідних, кажуть його господарі. Не забуто і про малоімущих — для них спеціально облаштовано понад 200 безплатних торговельних прилавків. Площу навколо нового торговельного центру днями викладуть плиткою, поряд розгорнуть велику автостоянку.

Кілька тисяч підприємців, членів їхніх сімей, водіїв, вантажників, сторожів отримали можливість працювати в сучасних комфортних умовах і заробляти собі на життя.

Новосілля від «Консолі»

Під час презентації нового житлового 54-квартирного будинку по вулиці Гурзуфській в новому житловому комплексі, збудованому фірмою «Консоль» у центрі Сімферополя, спеціалісти запевнили, що квартири тут претендують на кращі в Криму. Вони належать до класу престижних, вартість одного квадратного метра — від 250 до 350 доларів США.

Голова правління фірми Володимир Константинов зауважив, що в нових квартирах враховано всі побажання новоселів, передбачено додаткові заходи для теплозабезпечення, широко використано прогресивні матеріали. Третій будинок цього комплексу має вдосконалені деталі. А останній здадуть навесні. Тоді ж відбудуться новосілля в елітній багатоповерхівці по бульвару Франка, призначеній для сімей працівників управління внутрішніх справ.

За місяць «Консоль» зводить не менш як 160 квартир, за рік — 12 великих житлових будинків. Незважаючи на те, що внаслідок стрімкого зростання цін на матеріали і послуги рівень рентабельності будівельного велетня впав до 10 відсотків, проти недавніх 40, тут віднаходять можливість регулярно видавати зарплату від 600 до 1800 гривень, залежно від кваліфікації та характеру виробництва. Звідси й відмінна якість споруд.

Курортне майбутнє міста двох флотів

Концепцію розвитку Севастополя до 2002 року подали на розширеній колегії міської держадміністрації її розробники — спеціалісти НДІ будівництва міст України та Київського інституту урбаністики.

Принципова відмінність її в тому, що вперше в історії Севастополя його подальший соціально-економічний розвиток аж ніяк не пов'язуватиметься з розвитком військово-морської бази. Проектувальники врахували досвід американського Норфолка і французького Тулона та інших приморських міст, де базування військово-морських сил зовсім не заважає культурно-рекреаційній і туристичній галузі бізнесу. У найближчі 20 років головну увагу в Севастополі приділятимуть саме цим наймирнішим сферам діяльності.

Та щоб створити тут міжнародний центр туризму й відпочинку, потрібні значні капіталовкладення в готелі, кемпінги, бази відпочинку, яхт-клуби... Голова Севастопольської міськдержадміністрації Леонід Жунько вважає, що нову концепцію розвитку прийнято як найперспективнішу і найглибше розроблену. Мало того, сьогодні вона захищена постановою Кабміну України про розвиток Севастополя, де також наголошено на туристично-рекреаційних перспективах міста. Фахівці вважають, що для здійснення накреслень найближчим часом севастопольцям потрібно буде щонайменше 9 млн. доларів.

Ялта коригує будівельний генплан

Це зумовлено тим, що за останні роки на Південнобережжі докорінно змінилася концепція містобудування, з'явилися престижні приватні забудови, доводиться враховувати запити заможних туристів і відпочивальників. Згідно з проектами генплану розбудови столиці кримських курортів, тут невдовзі збільшиться кількість сучасних тренажерних залів, яхт-клубів, гірських, аеро- і авіаклубів, нових потужних підприємств масових розваг на кшталт недавно відкритого водно-розважального комплексу — аквапарку у Блакитній затоці. Незабаром з'являться нові ресторани з національними кухнями, нічні бари та кегельбани, масажні кабінети з обслуговуванням за світовими стандартами.

Ялта на очах перетворюється на модний і дорогий курорт. Цьому сприятиме рішення уряду України про надання місту на розвиток курортної сфери протягом найближчих п'яти років 60 млн. грн. За новим генпланом вся Велика Ялта має стати курортом світового значення. Та от чи знайдеться в ній, на цьому святі життя, місце для людей скромних статків?

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Хутір Америка в контексті реформи

Побувавши тут, хочеться трембітати в усі трембіти

Глибинка зблизька

Розташований цей людський осідок у Сторожинецькому районі Чернівецької області за дев'ять кілометрів від села Стара Жадова. Хутір — вісімдесят хат, що, наче ластів'ячі гнізда, обліпили кілька крутих пагорбів. Деякі з них туляться до самого лісу. Веде до нього звивиста польова дорога, точніше — подоба дороги. В негоду нею можна проїхати лише волами, тягачем або трактором. В погідну пору достатньо підводи, але міцної, скріпленої ланцюгами.

Хутір виник на початку позаминулого століття. Заснували його колишні жителі села Стара Жадова, невдахи-емігранти, які не знайшли щастя за далекими синіми морями. Своє майно вони перед від'їздом порозпродували, тож після повернення додому стали тут зайвими людьми, яким нічого не залишалося, як селитися на незайнятих пагорбах, на пісній землі, по сусідству з дикими хащами.

Подейкують, що до назви хутора причетний дід Яниш, який повернувся із заробітків бідний, немов церковна миша. Він вибудував собі на найкрутішому горбі під лісом щось середнє між землянкою і хатою, вигнав самогонки й запросив на вхідчини рідних. Підняв чарку, показав на своє помешкання й сказав: «Тут буде Америка. Моя Америка».

Ця іронічна фраза пішла гуляти по селу. І відтоді місцеві жартівники почали називати кут, де поселився старий емігрант, Америкою.

Згодом біля діда виросло ще кілька курних хаток. Емігранти звикли до жартівливої назви свого хутірця. Невдовзі один із них закопав у землю дубового кілка й прибив до нього табличку з написом «Хутір Америка».

Землиця тут бідна. Такі грунти агрономи називають «кислими». Без перегною вагомитого колосу на них не виросте. Але жителі Америки швидко зметикували, як зробити свої наділи високоврожайними. Розвели багато худоби, почали щедро угноювати землю. Хтось привіз із-за кордону картоплю-американку. І саме на ній емігранти зробили свій перший бізнес. Картопля добре родила, її охоче купували в сусідніх селах. Потім тут з'явилися перші швейні машинки «Зінгер», на яких хутірські кравчині шили тутешнім чоловікам модні тоді штани — галіфе, а жінкам — ситцеві кофтини з мереживом та квітчасті фартухи. Захопливу повість можна написати про коваля Макарія Симаку. Під час минулої війни він підковував коней і німцям, і румунам, і «совітам», рихтував колеса до гармат, танкові гусениці, а потім кілька десятиліть лагодив реманент місцевого колгоспу. Майже в кожному емігрантові пульсувала бізнесова жилка. Америка таки встигла капіталізувати блудних синів і дочок Буковини.

Друга світова війна добряче прорідила ряди жителів хутора. Багато з них поклали свої голови на фронтах. Старожили називають ту війну братовбивчою. І це гірка правда. Одні жителі хутора воювали за «велику Румунію», інших мобілізували «совіти», дехто подався до лав Української Повстанської армії...

Своєю екстравагантною назвою хутір Америка, немов магнітом, притягував до себе журналістів. У 1950 році тут побувала група репортерів з журналу «Огонек». Їхній матеріал про життя хутора починався такими рядками: «Ми їдемо на волах відкривати Америку. Хутір Америку, що на Буковині». Волів згадують не для підсилення колориту. Саме на цій тягловій силі діставалися сюди бездоріжжям кращі майстри пера відомого журналу. Серію чудових знімків зробив на хуторі відомий «огоньковський» фотограф Микола Козловський.

У часи горбачовської перебудови в Америці висадився десант творців популярної передачі «Взгляд». Жителів хутора інтерв'ювали Невзоров і Листьєв. Заманив їх сюди з білокам'яної оператор Чернівецького телебачення Петро Олар.

Нещодавно рандеву з «американцями» мали журналісти телеканалу «1+1». На жаль, створеної ними передачі тут так і не побачили, бо в день трансляції в Америці відключили струм.

Колись у цьому тихому райському куточку вчувався щебіт дитячих голосів. Демографічний вибух потрясав Америку. Майже кожна сім'я мала по шестеро-восьмеро дітей. Тепер тут рідко, коли почуєш крик породіль. Велика рідкість зустріти на хуторів вагітну жінку. Хоч як прикро констатувати: Америка вироджується — в прямому і переносному значенні.

Побувавши тут, хочеться трембітати в усі трембіти, аби мене почула держава, точніше її зверхники. Часто наші «пастирі» полюбляють хвалитися перед усеньким світом, що вони, мовляв, захисники села, а дехто відносить себе й до оборонців хуторів. Та все це голослівні декларації. Селу від того не легше, хуторам — тим паче. Якщо й далі словесами підмінятиметься реформаторський курс, то через кілька десятиліть у селах залишаться лише бабусі і дідусі, а хутори безповоротно зникнуть з карти України.

До речі, це вже сьогодні проглядається в буковинській глибинці, й на хуторі Америка зокрема.

Двоє під шатами лісу

Хутір Америка починався з дикої місцини, оточеної стіною густого пралісу. На ній виросли перші хатки емігрантів. В одній із них зараз газдують Артемізія Василівна та Микола Семенович Фальоси. Тривалий час ці люди мешкали в Санкт-Петербурзі. У них там і нині зберігається комфортабельна квартира. Покинути Північну Пальміру Фальосів змусила хвороба пані Артемізії. Після операції лікарі порадили жінці змінити клімат, перебратися подалі від міського гамору. І Фальоси згадали про Буковину, звідки вони походять. Вибирали житло довго, поки не підшукали підходящу хатинку на хуторі Америка. Тут немає ніяких комунальних зручностей. Зате є інші цінності — спокій, чисте повітря й кришталева джерельна вода. Щодня від двох корівок Артемізія надоює по півтора відра молока. Половину переганяє через сепаратор. Густа сметана не сходить зі столу цієї родини. І запашний лісовий мед. З невеликої пасіки, яка розташована тут-таки, на власному обійсті. Несуться кури. Підростає кабанчик. Родить картопля, плодоносить сад. Колись Фальоси сіяли кукурудзу. Але занадились дикі свині. Тому качанисту подружжя більше не вирощує. Одне слово, можна жити. Але все це тримається на їхній праці. З ранку до ночі Фальоси косять траву, доять корів, качають мед, сапають картоплю, колять дрова.

З духовною їжею гірше. Через відсутність ретранслятора «телик» ловить лише дві програми, але зображення весь час «сніжить». Раніше, коли регулярно вимикали струм, не було й цього.

Торік відрізали від білого світу свої ж лісоруби — працівники місцевого лісокомбінату. Грунтовою дорогою вони пустили важкі «КамАЗи» й тягачі і тепер вона нагадує місячний пейзаж — кратер на кратері. І ніхто не хоче повернути дорозі її попередній стан. Куди тільки не зверталися Фальоси та їхні сусіди за підтримкою! Та у відповідь чули одне: зачекайте, не горить, ви ж хутір, а не райцентр.

Ще одна біда в «американців» — хутір не телефонізований. За багато років працівники райвідділу зв'язку спромоглися підвести до сусіднього хутора Майдан лише кабель. А далі — ні гу-гу. Через це люди не мають змоги зв'язатися з рідними, викликати лікаря, одержати консультацію в райраді чи райдержадміністрації.

Особливо це тривожить літніх мешканців хутора. А їх тут — переважна більшість.

Мріє не намріється про телефон і Артемізія Фальоса. Їй, жінці, яка перенесла тяжку операцію, він конче потрібен. Адже з нею будь-коли може статися непоправне. Але як викликати сюди, в глушину, лікаря?

На телефон Фальоси вже втратили надію. Тому складають гроші на дешевий «мобільник».

На протилежному від Фальосів боці мешкає корінна «американка» Марія Петрівна Мотрюк. Жінка теж має цілий букет болячок. З'ясувалося, що й на їхньому куті немає телефонного зв'язку.

А ще молодиця має зуб на земельну реформу. Землю їй виділили найгіршу. І вже в перший рік самостійного господарювання вона влетіла в копійчину. За оранку заплатила 100 гривень, за насіння — 60, комбайн обійшовся в 250. А зібраний урожай вмістився в чотирьох лантухах. За такі гроші можна було купити кілька тонн пшениці. От вам і вся реформа, каже засмучена хуторянка.

Як бабця Раїфта до Нью-Йорка їздила

Хутір Америка має свого біографа. Це вісімдесятирічна бабця Раїфта Симака. Незважаючи на літа, вона чіпко тримає в своїй світлій пам'яті всю хронологію хуторянського життя-буття. Тому до неї районне начальство завжди направляє журналістську братію. Бабцю фіксував на відеоплівку Невзоров, вона давала інтерв'ю Листьєву. З її уст дізналися про хутір Америка навіть жителі США.

До цієї історії пасує вислів Олександра Олеся — «журбою радість обплелася».

На початку другої світової війни Раїфта з донькою потрапили до рук німців. З ними довго не церемонилися — відправили працювати на рейх. Мама шила мундири для військових. Донька перебувала в таборі для інтернованих. Під час штурму радянськими військами Берліна жінка потрапила до госпіталю і втратила зв'язки з донькою. В розпачі хотіла покінчити життя самогубством, але «остарбайтери» розрадили її. Після війни дісталася Чернівців, а звідти помандрувала до рідного хутора. Там ледь не загинула від рук «яструбків», які звинуватили Раїфту в підтримці бандерівського підпілля.

У 1953 році одержала листа від своєї сестри із США. Та сповістила їй, що через міжнародний Червоний Хрест знайшла загублену дочку. У 1979 році Раїфта побувала в неї. Нарешті зболене материнське серце заспокоїлося. Там, у США, вона розповіла про те, що на Буковині є хутір Америка. Повідомлення про це вмістила одна з нью-йоркських газет.

Донька Олексіна, надсилаючи матері листа, обов'язково робить на конверті помітку «Хутір Америка». Одна з її недавніх вісточок знову розтривожила материнське серце. Олексіна, зокрема, написала, що напередодні вона зі своїми дітьми побувала в приміщенні міжнародного торгового центру на Манхеттені, який був знищений терористами-смертниками. А ще донька написала: «Мамо, у нас війна. Страх переслідує американців. Боюсь за долю своїх дітей. Якщо так буде й надалі, доведеться просити притулку в тебе на хуторі Америка».

Замість епілогу

Зовсім випадково я дізнався, що в селі Панка Сторожинецького району мешкає виходець з хутора Америка Володимир Мартинишин. Він є пастирем прихожан місцевої церкви. Отця Володимира шанує й поважає тутешня громада.

Ми зустрілися з ним не в обителі, а на городі. Отець Володимир саме порався на ягіднику, готував суничні насадження до зими. Вигляд мав не сановний, а простого сільського чоловіка. Апостольських рис додавала пишна борода.

— Отче, хотів би з ваших уст почути відповідь на запитання — чим для вас є хутір Америка?

— Маленькою батьківщиною. Там для мене все осяяне ореолом святості. І криниця, з якої я двадцять дев'ять літ пив воду. І яблуня на батьківському обійсті, під якою пройшло безтурботне дитинство. І димар, з котрого вчувався дух печеного хліба...

З малої батьківщини, дозволю собі пофілософствувати, починається любов до рідної землі. Це я перевірив, до речі, на собі. Життя на хуторі має свою особливість. Кожен твій вчинок на виду у всієї громади. І це спонукає тебе не робити зла, жити за праведними законами. Себто весь час іде очищення душі. Тому люди тут так швидко навертаються до віри, змалечку носять Бога у серці, з ранніх літ намагаються бути милосердними.

Кожного вечора, коли я шепочу молитву Всевишньому, додаю до неї й слова про те, аби Господь милував і моїх земляків з хутора Америка. Молюся тому, що зараз він переживає не кращі свої часи. Люди розбігаються по світах у пошуках копійчини на прожиток. Тим часом своя земля облогує. Розлучаються родини, сиротіють діти, втрачаються цінності, на яких завжди трималося українське село.

Прошу також Бога, аби дав у цей переломний час мудрості нашим можновладцям. Треба швидше перебудовувати економіку, покласти край еміграції, рішучіше проводити реформи на селі. А ще, держава не має права обходити своєю увагою хутори. Давно вже назріла потреба створення програми їхньої соціальної підтримки. Це, звичайно, добре, що Президент схвалив програму розвитку малих міст в Україні. Але, зізнаймося, малі міста ще можуть потерпіти, а вимираючим хуторам уже нині слід кидати рятівного круга.

Василь БАБУХ.

Хутір Америка.

Актуально

Кажуть, поштові — найбезпечніші зв'язки

На жаль, це не зовсім так: випадки використання пошти для здійснення терористичних акцій у США спростовують це твердження. Тому «Укрпошта», так само, як інші відповідні служби в країнах світу, вдалася до вжиття запобіжних заходів. Це посилений візуальний контроль за листами на предмет виявлення в них речовин, заборонених до пересилання.

Є й порядок вилучення таких листів. На нещодавно проведеній прес-конференції керівництва «Укрпошти» зауважено, що самочинно не вилучали і не вилучають листи.

З підозрілими відправленнями працюють органи правопорядку, з'ясовують необхідні деталі, зокрема, зв'язуються з відправниками. Та річ саме в тому, що на подібних листах зазвичай вказують вигадані адреси. Учасники прес-конференції спростували твердження авторів деяких ЗМІ про начебто наявну практику вилучення підозрілих листів без їх подальшої перевірки та розшуку адресатів і відправників. Адже більшість засобів масової інформації вже оприлюднила відомості про перевірку підозрілих листів відповідними підрозділами санітарно-епідеміологічних служб.

Слід зазначити, що поштові служби країн світу вже обмінювалися досвідом роботи в нових умовах, у тому числі й українська пошта ознайомила колег зі своїми заходами. Поштове співтовариство дійшло висновку, що вживані відповідними службами кроки адекватні ситуації, що склалась у світі, *повідомляє прес-служба «Укрпошти»*.

■ *Куточок Буквоїда*

Пишемо—балакаємо

По Українському радіо тривалий час лунає (зокрема і 1 листопада повторювали) оголошення про виставку: «...вхід вільний з 10-ї до 18-ї години».

А коли прийдеш о третій ночі, то що, три шкури здеруть?

Щоб таке не спадало на думку, слід поміняти слова місцями: «Виставка працює в такі-то години, вхід вільний».

«Толя родился в крестьянской семье. Отец работал в колхозе ИЗВОЗЧИКОМ, мать дояркой». («Столичные новости», 17—23 липня ц. р.)

Може, їздовим? «Извозчик» (по-українськи — візник) — суто міська професія.

Цікаві речі пише московський журнал «Итоги» (28 серпня ц. р.) у матеріалі про принцесу Діану: «Спенсер <брат Діани> заметил, что венценосный СВОЯК <принц Чарльз> поделился с ним желанием зачеркнуть все, что произошло...»

Принц Чарльз доводиться Спенсерові не свояком, а зятем, хай і колишнім. Свояк — чоловік своячки, а не сестри. Своячка, у свою чергу, — сестра дружини.

«ЧОРНЕТКА історії» (газета «День», 14 вересня ц. р.)

Робота — чОрнова, але — чЕрнетка. Схожа ситуація: черниця — монашка, а чорниця — ягода.

У Києві, на розі вулиці Освіти й Повітрофлотського проспекту, висить табличка з назвою зупинки: «ПовітрофлоЦький проспект».

О-о! Це майже «швецька мова»!

«...Симптоми затримки стулу». (Реклама мінеральної води по Українському радіо, 30 жовтня ц. р.)

У російській мові «стул» — це і предмет меблів, і... оте саме. По-українськи ж у першому разі буде «стілець», а в другому — «випорожнення» (є й синоніми, цілком літературні).

У кросворді запитання: «Курорт у Криму». Відповідь: «Адлер». («Телегид», № 41, 2001 р.)

А раптом ці географічні новини потраплять до рук якому-небудь «яструбові» із сусідньої держави? Це ж бозна-що роздмухати можна! (Адлер міститься в Росії, біля Сочі.)

Інший кросворд у тому ж виданні, № 43. Запитання: «Крестьянская судьба». Щось філософське? Відповідь: «Двор».

Мало бути «крестьянская усадьба». Хоча... У цьому є своя сірячинна правда!

«Митний догляд». (Таке словосполучення можна почути і прочитати у ЗМІ ледь не щодня.)

Звісно ж, митники не доглядають ані за малими дітьми, ані за худобою. Це так переклали російське «таможенный досмотр». Правильно: митний огляд, або перегляд.

«Палець на курку». («Голос України», 3 листопада ц. р.)

Спробуй здогадайся, де ж той палець: на дружині півня чи на зброї. Не завадив би наголос!

Ваш БУКВОЇД.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

І в Америці електрику відключають!

Малі міста ще потерплять, а хутори?

Як Борис Гмиря заробив півтора мільярда

Аномалії

Нині Фонд імені Бориса Гмирі за підтримки меценатів випустив шість компакт-дисків. Своєї черги чекають, повідомляють у фонді, ще 50 CD. Та немає грошей для їх виходу у світ. Утім, світ таки торгує Гмирею. Пірати і контрабандисти збили на спадщині цього великого українського співака непоганий капіталець. Фонд імені Гмирі намагається захистити авторські права, видати компакт-диски, книжки, врятувати від руйнації квартиру-музей у центрі Києва, сподівається на державну підтримку. Однак українське чиновництво від культури каже, що творчій спадщині Гмирі було б краще... у Москві. Отакі ми патріоти. Та — все по порядку.

«Мої платівки витримали 120 тиражів!»

У старій квартирі в Пасажі на Хрещатику, 15 —помешкання Бориса Гмирі, де все, як у квартирі-музеї, але його (музею) немає, — і розташувався Фонд імені Бориса Гмирі, яким опікується родичка великого співака Ганна Принц. Тут якась особлива аура. Ось рояль Бориса Романовича, ось його речі, старий телефонний апарат, книжки, партитури, платівки, вишивки його дружини Віри Августівни... Висока стеля і стіни — в тріщинах, з них сиплеться... Вичовганий паркет. А на робочому столі — шість компакт-дисків. Це особлива гордість Ганни Василівни. Вона врятувала плівки із записами Гмирі, що вже сипалися від давнини і могли бути втрачені назавжди. А тепер ось поступово видає компакт-диски. Запитую Ганну Василівну про тиражі.

— Вони невеликі. По тисячі — українські та російські романси, оперні арії, «Великому Кобзареві», а також у супроводі Капели бандуристів України. По 500 —українські народні пісні з оркестром народних інструментів, зібране.

Проте питання про тираж майбутніх компакт-дисків наштовхнуло мене свого часу на думку з'ясувати, якими ж тиражами виходили платівки Бориса Романовича в колишньому Союзі.

Вичитала в одному з його листів: «Не розумію, чому ви пишете, що немає моїх платівок, коли вони вже витримали 120 тиражів?». Тож я переглянула всі платівки, а їх у нас понад 2 тисячі, все перевірила і побачила таку тенденцію: найменший тираж становив 20 тисяч (одна-єдина платівка). Решта — від 100 до 500 тисяч. Там і 160, і 200 тисяч, але частіше — по 500 тисяч. Потім відклала десять платівок, які йшли за кордон. Там, звісно, не зазначено ні тиражу, ні ціни. Я їх просто відклала — може, з'ясуємо. І думаю, цікаво, скільки заробив у колишньому СРСР Гмиря за ці тридцять років свого творчого життя на платівках?

Відповісти на це запитання достеменно можна, звернувшись до дискографії. Її складено ще за життя Бориса Романовича. Геннадій Павлович Ковалевський був найкращим реставратором на фірмі «Мелодія» в Москві. Ось і фіксував, коли і скільки видано платівок. Так от, на травень 1967-го, Гмиря ще живий, вийшло 170 платівок. Випускали їх і після його кончини. Припустімо, найменше — 200 платівок. Беру найнижчий тираж — 100 тисяч. Рахую не 120 разів, як вони видавалися, а лише 50 (знаєте, були такі маленькі платівки по 90 копійок, а більші — по 2 карбованці, по 3.50 крб., навіть по 4.50 крб. — подвоєні), множу на меншу за середню ціну — 1.50 крб. І виходить, що Гмиря заробив півтора мільярда карбованців Радянському Союзові. Півтора мільярда — це я за мінімуму взяла. Якби йому платили лише один відсоток із цих півтора мільярда, то мав би 15 мільйонів карбованців. Уявіть, як він міг би жити. І залишити якісь заощадження. Втім, усе одно, мабуть, пішли б прахом, як у всіх людей в Україні. Але держава заробила на Гмирі...

— А тепер ви не маєте коштів, щоб відремонтувати квартиру-музей, видати компакт-диски...

— Так, ми звертаємося по державну підтримку. Та ніхто навіть і чути не хоче.

Америка, Канада, Австралія, Австрія, Німеччина — аудіопірати!

— У квітні цього року почала шукати в Інтернеті все, що є про Бориса Романовича. Це було справжнє відкриття і викриття. Світ торгує Гмирею оптом та вроздріб. Створено веб-сторінки, і там Гмиря «только русский певец». Канада, Америка, Австралія, Австрія, Німеччина — тут продаються CD з рідкісними записами музичних творів у виконанні Бориса Романовича. З однією такою австрійською фірмою «Priser Records» розпочала листування, пред'явила претензії. З'ясувалося, що видають диски їхні дистриб'юторні фірми в Австралії, є така фірма «Mainly Opera», в Америці — «Eesty Realty Company» та інші.

— Америка, яка звинувачує Україну в піратстві, торгує компактами Гмирі?

— Так! Я розпочала електронне листування з фірмою «Priser Records». Реакції не було, аж поки я написала: якщо ви й надалі так зневажливо читатимете мої листи, і відкидатимете все те, що я кажу, то передам всі документи до нашого парламенту. І матимете вже справу з нашими парламентаріями, з нашою державою.

Дійшло, мабуть. Телефонує мені цей

фірмач і каже: «Невже містер Гмиря не продавав авторські права?» Я відповідаю: «Звичайно, ні». Запитую, звідки в них записи. А він: «Нам фірма «Мелодія» продала авторські права». Я пояснила, що вона не мала права цього робити. А він знову запитує, чи містер Гмиря і справді не продавав авторські права фірмі «Мелодія»? А за платівки, що видавалися, йому платили? Кажу — ні, не платили. — Тоді нічого не розуміємо.

Це до того, що ці півтора мільярда Гмиря заробив Радянському Союзові тільки на платівках, а ще —фільми, виступи, шефські концерти, а за кордон він їздив... У Гмирі все забирали. За його виступи платили за супер-розцінками... Тільки ж не йому. У нас є оці десять платівок, що були видані фірмою «Мелодія» для закордону. А тепер фірма «Мелодія», яка не володіє авторськими правами, бо не заплатила Гмирі свого часу, невідомо чому продала це право за кордон.

— Ганно Василівно, якщо ми вже торкнулися цієї теми, скільки грошей таки одержав Борис Романович?

— Гмиря, ми це також підрахували, отримав 190 тисяч карбованців за 30 років своєї творчої діяльності, або 532 крб. на місяць. От і зіставте ці цифри. А ми шукаємо гроші, тоді як світ має на Гмирі капітал. Тільки не ми. А в Україні сталася така прикрість —почула, що вже на Українському радіо створено якусь фірму, котра заявила про правонаступництво фондів радіо і спокійно випускає CD із записами Гмирі, зокрема «Кобзар», де записано «Думи мої, думи» Шевченка у виконанні співака, із фото Бориса Романовича за роялем, яке є моєю особистою власністю. І теж ніхто нікого не питає, не з'ясовує, не просить дозволу.

У Департаменті з авторських прав виклала проблему. Там мене запевнили: ніхто, крім мене, не має права видавати Гмирю, хоча записи — власність їхня, та авторські права — мої. І вони мусять зі мною укласти угоду.

А тим часом «Priser Records» задекларувала в Інтернеті продаж касет із записами Бориса Гмирі від 11,98 до 81,9 німецьких марок. Коли тривало листування з цією фірмою, вони мені казали: «Это произведение уже давно издано». Ні, кажу, ще не минуло 50 років, а за нормами Всесвітньої конвенції з авторських прав — 50 років із дня першого виходу твору, і з дня смерті автора. Оперу записали в 1964 році, а Гмиря помер у 69-му. Отож ви порушили права.

Далі, є така веб-сторінка «Маленькая Россия у нас». У ній англійською мовою представлено Бориса Романовича, його портрет, біографію, 18 творів, які, якщо маєте звукову карту, можна прослухати 2-3 секунди і замовити за адресою: Віктор Ган, Квебек, Канада — будь ласка.

Тепер Америка, Австралія, Німеччина видають CD вартістю від 11,98 до 16,46 долара США. До речі, я дивилася на сайтах в Інтернеті, так CD Гмирі дорожчі за CD Паваротті. А що вони видають? Тут здебільшого оперні арії. Далі «Моцарт і Сальєрі» є. В цій самій сторінці — «Добро пожаловать в нашу маленькую Россию» — представники музичної еліти Росії. Є розділ: «Великие русские голоса: Марк Рейзен, Максим Пирогов, Федор Шаляпин, Борис Гмыря». Далі сторінка «Великие русские голоса — Большой театр». Представлено прізвищ із 15, а на першому місці Борис Гмиря. Так, він співав у Большому театрі, але ніколи не був у його штатному розкладі.

У відповіді на мого листа власник фірми «Mainly Opera» австралієць Джордж Сімонс написав так: «CD с записями Бориса Гмыри великолепны, пение фантастическое». Він просив, щоб ми представили, що є в нас. Я виконала його прохання. Його резюме: «Ви владеете фантастическим материалом, мы с вами будем работать, безусловно, на законодательной базе, международной и украинской».

Про владу голосу

Ось таку історію повідала Ганна Василівна, відповідаючи на запитання про тираж компакт-дисків. Вона вдячна народному депутатові України Анатолію Матвієнкові, котрий допоміг видати шість компакт-дисків Бориса Гмирі, а також міжнародному фонду «Відродження» та фундації «Прометей» (Торонто). І намагається зацікавити, скажімо, Міністерство культури і мистецтв, переконати чиновництво, що творчість видатного співака — це престиж держави Україна. Ганна Принц, голова Фонду імені Гмирі, сподівається на державну підтримку зусиль фонду. Та її не бажають чути...

Ось вона й доходить висновку: духовність країни стрімко впала. Гмиря в Радянському Союзі був видимий, а в Україні — невидимий. Це ненормальне явище.

У записниках багатьох політиків, що були і є, як то кажуть, на гребені впливовості, якщо переглянути їхні розклади днів при владі, знайдеться запис про обіцянку відвідати квартиру-музей всесвітньо відомого оперного співака

Бориса Гмирі. Багато хто справді відвідав і справді допоміг Фондові імені Бориса Гмирі, як це зробив Анатолій Матвієнко, а найбільше — самій нашій країні належно оцінити свого геніального митця. Проте решті заважають нашіптувачі від мистецтва. Витягаючи на світ Божий «аргумент» про те, що Гмиря співав Гітлерові. Цей вирваний із життя і неправдивий факт обсмоктують. І от нашіптують. Мабуть, жалкують, що Гмиря жив, співав, що має світове визнання... Ото й застерігають запопадливо політиків на гребені влади, бодай, не запідозрили їх у симпатіях до Гмирі, а насправді люто заздрять його талантові і благородству.

Утім, мені здається, що Фонд імені Гмирі мав би стерегтися тих, що на гребені, бо виносить, знаємо, інколи піну чи тріску, а ще більше тих, хто тримає «блоху» у вусі. На жаль, коли йдеться про державну підтримку, від тих, при владі, багато що залежить.

Один відомий народний депутат написав книжку «Голос і влада» і пишається цим. Але про Гмирю можна говорити як про владу голосу. Коли Борис Романович приїздив у Ленінград, і співав «Бухенвальдський набат» Е. Колмановського та «Полководця» М. Мусоргського, «Таню» К. Данькевича, то зал слухав стоячи і плакав. Оце було визнання Гмирі, оце влада голосу.

Торік у листопаді до квартири Гмирі, розповідає Ганна Василівна, завітав співак мюнхенської опери, він нині на пенсії. Каже, все життя мріяв побувати в Україні лише тому, що тут народився і жив Борис Гмиря. Як, запитує він, отут містер Гмиря і жив? Так, кажу. І ніхто не допомагає? Ні, кажу, добре, хоч не заважає. А ваша держава, питає він, хоч знає, що Гмиря це співак номер один у світі і рівних йому немає? А, кажу, ваш Фішер Діскау? Ну що, відповідає, наш Фішер Діскау. Так, він співак відомий, але до Гмирі йому дуже далеко. І додав: якби ви забажали виїхати, то Німеччина вважала б за велику честь отримати архів Гмирі. Ви ні в чому не відчували б нужденності. Ні, кажу, він не виїжджав, і нам, напевне, теж не доведеться виїжджати.

Але так боляче, що держава — рідна матінка не знає те, що знають про Гмирю у світі. Чи не хоче знати? А між тим хапає облизня, коли їй закидають і в Америці і в Європі про аудіопіратство. Чому Прем'єр-міністрові Анатолію Кінахові, котрий їздив до Америки, було не пред'явити факти піратства дядечка Сема саме на прикладі Гмирі? Не мав таких даних Анатолій Кирилович? Бо не цікавляться ними ні Держкомінформполітики, ні Міністерство культури і мистецтв. Звикли до меншовартісного ставлення до самих себе. До того, що свою власну інтелектуальну власність не цінуємо, не захищаємо авторські права. І знову хапаємо облизня. Якої поваги у світі ми чекаємо, коли самі себе зневажаємо?

Світлана ПИСАРЕНКО.

Фонд імені Бориса Гмирі люб'язно надав для передплатників газети «Голос України» 30 компакт-дисків, котрі щойно побачили світ. Редакція вдячна фондові і сподівається на подальшу співпрацю. А для тих, хто бажає придбати компакт-диски видатного співака Бориса Гмирі, повідомляємо телефон фонду: (044)229-17-07.

У вмілого руки ~~не~~ болять

Теорема буття

(Початок на 1-й стор.).

Руки дід Володь мав золоті, працював у колгоспній будівельній бригаді. Споруджував корівники, свинарники, інші господарські приміщення. Свою хату звів власноруч, як і оселю доньки. Ніколи не боявся братися за нову для себе роботу. Треба — опанував професію шляховика. Всі шосейки в селі — його робота.

Інакше, як навприсідки, камінь не покладеш. Тож кількарічна праця на шляхах наклала свій відбиток. Сьогодні, розмовляючи з кимось, дід приймає «стойку-присід», як той штангіст перед поштовхом снаряда. Хто не знає, дивується. Чого це дід Володь ні сіло ні впало раптом присідає перед співрозмовником. Адже так незручно і спина швидко заниє. У діда ж навпаки — спина ниє, коли випрямлена.

Ще до виходу на пенсію з ним трапилося лихо. Коли вкривали свинарник, зірвалась шиферина і відрубала чотири пальці на лівій руці. У райлікарні пальці пришили. Але, як каже дід Володь, — лише для краси. Бо володіти ними, як раніше, він уже не зміг.

Щастя біжить, а нещастя летить. Років зо два потому січкарнею відрізало дідові пальці й на правій руці. Їх пришили, але знову для краси.

Дід Володь страждає, що не може працювати так, як раніше. Це його гнітить. І щоб з допомогою своїх «грабелець», так він називає руки, можна було більше зробити по господарству (баба Катя в нього «не ходяча», важкохвора) встає задовго до того, як «радіо заграє». І порається по господарству.

Коли б Михайло Шолохов у своєму житті зустрів діда Володя, то він точно списав би образ відомого героя не з діда Щукаря, а з діда Литвина.

Ось дві історії з життя діда Володя Литвина. Перша, коли дідів син пішов служити в армію. А мав він мотоцикл «Яву» і не встиг його законсервувати, тож уже з армії написав листа, щоб батько з товаришем залили у двигун півлітра масла.

Спершу лист потрапив до рук діда Володя. Тоді баба Катя була ще ходяча, тож міцно тримала діда в руках, бо він іноді міг і «остограмитися». Отримавши листа, дід вирішив перехитрити дружину. Почерк сина і його були дещо схожі, тож у рядку, де йшлося про півлітра масла, дід дописав, щоб залили ще й півлітра горілки. Хіба ж баба розбиралася в техніці?

Дописавши «і півлітра горілки терміново», дід Володь заклеїв конверта й поклав його на видному місці. Аж ось біжить до нього дружина: «Володь, Володь! Лист надійшов з армії, треба терміново залити у мотоцикл півлітра масла і горілки! Ось тобі горілка, а масло сам знайдеш...»

Дід, прочитавши листа, геть знахабнів. «Але ж він просить, щоб я й Петра Шевченка покликав на допомогу. А чоловіка треба потім пригостити». І на додаток до «технічних» півлітра він отримав стільки само «калимних» та закуску.

Удвох з Петром Шевченком під добру закуску «заливали» вони мотоцикл до перших півнів.

Другого разу теща і дружина, а це було восени, коли копали картоплю, послали діда Володя за хлібом до сільмагу. Дорогою він зустрів колег по будівельній бригаді, які щось святкували біля річки. Тож дід і затримався з ними. Схопився, коли почало смеркати. Треба йти додому, а там теща і дружина голодні, без хліба.

Добре, що в діда був ключ від хати. Тож він тихенько прокрався у веранду і торбину з хлібом почепив на вішалку під плащ. Сам вийшов на вулицю, замкнув двері на замок і почав стукати у вікно: «Відчиніть!» Звичайно, теща і дружина злющі-презлющі налетіли на нього, як квочки.

А дід, зробивши великі очі, напустився на них: «Вам що, повилазило, я ще вдень приніс хліб і почепив його на вішалку. А хтось із вас прикрив його плащем. Самі винуваті, що залишилися голодними. Бо неуважні». І що тут скажеш: хліб справді висів на вішалці...

Леонід БРОВЧЕНКО.

Київська область.

Гра без правил триває,

або «Золоті» номери під всесильним дахом

За листом читача

Восьмий рік полтавський підприємець Андрій Кондратюк добивається можливості, щоб займатися законним і легальним виробництвом. Та головним противником виступає... МВС!

У даному конкретному разі колізія в тому, що «маленька людина» не просто протидіє всесильному відомству, відстоюючи вже не так приватні комерційні інтереси, як право на працю, і не здається, а навіть перемагає.

25 червня 1999 року наша газета вже розповідала про перипетії цього протистояння. Коротко нагадаємо суть журналістського розслідування «Гра без правил за виняткове право».

Ще 14 квітня 1992 року перший заступник міністра МВС генерал-лейтенант міліції В. Корнійчук у наказі № 203 на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 31.01.1992 р. № 47 «Про затвердження зразків національних посвідчень водіїв та документів, необхідних для реєстрації транспортних засобів» наказує встановити, що Дніпропетровський експериментальний завод спортметаловиробів має виняткове право на виготовлення номерних знаків для автотранспортних засобів. На що директор малого приватного підприємства «В'юга» А. Кондратюк у листі до МВС України бере під сумнів міністерський наказ насамперед як такий, що є монопольним і незаконно перешкоджає йому налагодити таке виробництво в Полтаві.

Справді, згадувана постанова Кабміну за змістом не надавала МВС права виступати замовником виготовлення номерних знаків і тим більше визначати їх виробника. Проте саме Кабмін своєю постановою фактично зробив у даному разі МВС комерційною структурою, оскільки надав йому право встановлювати надбавку в межах 25 відсотків до визначених виробником цін. Що й було оперативно зроблено ДАІ.

Маючи відповідне технологічне обладнання: сертифіковані дослідні зразки знаків, МПП «В'юга» в особі Кондратюка шість разів зверталося до МВС з проханням надати дозвіл на випуск цієї продукції (до того ж дешевої), проте щоразу отримувало негативні відповіді. Мотивація — посилання на наявність такого виробника, як «Динамо-Сілейр» і «суворий облік продукції».

— Якою мірою обгрунтовані й законні були ці відмови? — цікавлюся нині в Андрія Кондратюка.

— Вони надумані на сто відсотків, аби захистити цілком конкретний матеріальний інтерес причетних до цієї справи виробничих структур, — відповідає приватний підприємець. — Вдумайтесь у такі факти. За шість років державний стандарт на знаки змінювався двічі, і це обійшлося споживачеві аж ніяк не в копієчку. Адже щодня реєструються тисячі транспортних засобів, а загалом у країні їх мільйони. Тобто, в кінцевому підсумку, за все платить автовласник, якого в рідній державі і з її благословення обдирають без жодних докорів сумління.

Кожному власникові авто дві металеві пластини ще донедавна обходились у 120 гривень, з яких 25 відсотків перепадало реалізатору — МВС. Такий «навар» не завжди сниться навіть «крутим» комерсантам. До того ж покупець жорстко «прив'язаний», бо номери він може придбати тільки в ДАІ і змушений платити стільки, скільки зажадають. За такого розкладу ці «жерстянки» мають бути позолочені. Тому й не бідують ні їх виробники, ні продавці. А що стосується «суворості обліку», то це просто смішно. Якщо в Дніпропетровську його зуміли налагодити, то невже не під силу Києву, Полтаві чи іншим містам?

Антимонопольний комітет України, куди звернулось МПП «В'юга», вказав, що МВС не наділене правом надавати господарчим суб'єктам згоду чи дозвіл на виготовлення та реалізацію номерних знаків і тим більш установлювати таку заборону. І сповістив про це МВС, зазначивши, що відповідний наказ суперечить чинному антимонопольному законодавству. А Державний комітет України з питань розвитку підприємництва запропонував МВС у місячний термін скасувати наказ № 203 від 14.04.1992 р., бо він містить норми, які стримують розвиток підприємницької діяльності. Здавалося б, що крига скресла, на що висловила надію і наша газета.

Втім, як відповідна реакція до Кабміну надходить документ із МВС про заміну старих номерних знаків на нові. Для більшої чинності МВС мало провести тендер для визначення виробників номерних знаків нового зразка. Однак обійшлися так званим «відкритим конкурсом». Хоча, як кажуть в Одесі, це дві великі різниці. Переможцем, неважко здогадатися, визначено ЗАТ «Динамо-Сілейр», причому відповідний наказ міністр підписав ще... до засідання комісії.

Але у травні 2000 року МПП «В'юга» все-таки добивається дозволу на постачання своєї продукції (через полтавське НВ ТОВ «Знак») на адресу УДАІ Полтавської, Сумської та Черкаської областей. І добросовісно виконує свої зобов'язання, виготовивши та реалізувавши 53 тисячі 664 номерних знаки. При чому без жодної рекламації! Зрозуміло, що це страшенно не сподобалося заводові-монополісту, а відтак, схоже, і керівництву «даішного» відомства. І полетіла в облДАІ категорична вимога негайно припинити будь-яку співпрацю з полтавчанами. Що, певна річ, було оперативно виконано.

Чому УДАІ МВС України так тісно опікується інтересами заводу «Динамо-Сілейр»? Сам Андрій Кондратюк вважає, що головним у цьому є насамперед 25 відсотків «комісійних» — солідна надбавка до відомчого гаманця. Є й інші підстави вважати, що в цьому мають певний інтерес високі посадовці з державних органів. Що цікаво: на всі мої звернення до Генпрокуратури, СБУ України, Антимонопольного комітету з проханням перевірити надані дані, роками одержую відписки, що, мовляв, це не їх справа. Хотілося б знати: а чия?

З управління по роботі правоохоронних органів адміністрації Президента України 10 вересня ц. р. повідомили, що «... звернення щодо відмови від послуг у виготовленні вашим підприємством (лист адресований НВ ТОВ «Знак».— **Авт.**) автомобільних номерних знаків розглянуто та направлено до Міністерства внутрішніх справ України для перевірки та відповідного реагування...»

Що тут іще додати?

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Аномалії

Куй, куй п'ятачок,

або Знову про теківських «благодійників»

Більше року збігло, як «Суми-ТЕКо» стало притчею во язицех усіх сумчан. Нашим читачам теківські «герої» також добре відомі. У чотирьох попередніх публікаціях — «Локшину — на вуха, дулю в кишені» (27.01.2001 р.), «Локшина густішає, дуля круглішає» (27.03.2001 р.), «Ось тобі, любцю, водоканал» (31.03.2001 р.) та «Як фірма «Суми-ТЕКо» поставила половину населення Сум на коліна» (13.06.2001 р.) — «Голос України» розповідав, як через надмірне завищення тарифів на теплоносії протягом минулого опалювального сезону сумських споживачів «нагріли» на кілька мільйонів гривень. А з травня, відключивши в оселях гарячу воду, взагалі поставили місто на коліна. Втім, газетна критика подіяла на акціонерів приватної фірми «Суми-ТЕКо», мов на мертвого кадило.

І то були лише квіточки. Ягідки з'явились на початок нового опалювального сезону. Якщо влітку у половині сумських квартир не було гарячої води, то тепер — ні гарячої води, ні тепла. З 15 жовтня обурені сумчани цілодобово обривають телефони всіх аварійних диспетчерських служб. Кілька десятків з них додзвонилися до редакції «Голосу України», тому наш кореспондент змушений уп'яте повертатися до цієї злободенної теми.

— Звідки взятися теплу? — безнадійно розводить руками начальник міської аварійної служби «0-80» Валерій Марюхна, — коли «Суми-ТЕКо» фактично посадили місто на голодний тепловий пайок. Так, температура теплоносія нині на виході з ТЕЦ на 20—25 градусів нижча за норму, а перепад тиску в тепломережах — лише 0,1—0,2 атмосфери. Ось чому оселі сумчан і нагадують льодники...

...А починалося все красиво і багатообіцяюче. Аби швидше отримати в оренду Сумську ТЕЦ, теківський директор Володимир Винокур ледь не рвав сорочку на грудях перед депутатським корпусом. А тепер наївна довірливість виходить мешканцям Сум боком. Вони почали підписувати петиції з вимогою до місцевої влади негайно анулювати договір із «Суми-ТЕКо» на оренду ТЕЦ.

Однак Володимир Винокур не з тих, кого можна взяти голими руками. На звинувачення у нього один аргумент: сумчани заборгували за минулорічне тепло 5 мільйонів гривень.

— Усі ці астрономічні борги — від лукавого, — стверджує начальник державної інспекції з контролю за цінами в Сумській області Людмила Євтушенко. — Перевірка, проведена нами після весняних скандалів за дорученням УСБ України в Сумській області, з'ясувала, що під час формування та застосування тарифів на теплову енергію для споживачів усіх категорій «Суми-ТЕКо» грубо порушило чинне законодавство. Як наслідок, фірма отримала додаткову виручку в розмірі 2,5 мільйона гривень. Населення при цьому було обраховано на 367 тисяч гривень.

Акти перевірки по гарячих слідах надіслали до місцевої прокуратури. Та очікуваних позитивних результатів це не дало.

У статті «Локшина густішає, дуля круглішає» запитувалося: «Звідки теківські «благодійники» знайдуть гроші наступного вересня на попередоплату за жовтневий газ, коли вже сьогодні вони заборгували за нього своїм суміжникам сотні тисяч гривень?» Газетне пророцтво збулося. Втім, пан Винокур та іже з ним, не мудруючи, наче заведені повторюють: «Газ — товар. За нього треба платити».

Згоден: платити, але не переплачувати за здирницькими тарифами, і лише за реально надані послуги. Тоді як теківські спритники почали стягувати з людей платню навіть за ненадані послуги. Цьому я був свідком.

За такого підходу до справи навіть страшно подумати, що чекає сумчан найближчими місяцями. Крапки над «і» має поставити позачергова сесія міськради, на якій буде вирішуватися одне питання: йти в зиму з теківськими «благодійниками» чи шукати для співпраці порядних і надійних партнерів, які не наживатимуться на чужій біді? Адже саме за «опікунства» «Суми-ТЕКо» трьохсоттисячне місто вперше напередодні опалювального сезону опинилося на порозі катастрофи. А «опікуни», ніби нічого й не сталося, знай кують собі п'ятачки.

Владислав ЖМУРКОВ.

Суми.

P. S. **Можливо, це збіг обставин, однак, після попередження керівництва Сумської міськради, яке прозвучало на одному із засідань останньої, і наполегливого втручання громадськості міста, «Суми-ТЕКо» у минулі вихідні підвищило температуру теплоносія, водночас припинивши подачу гарячої води. Одне слово, куди не кинь — всюди клин. Тим часом сумчани залишаються заручниками надмірного апетиту новоспечених «добродіїв».**

Мал. Вадима СІМІНОГИ.

Про Суми з легким сумом

Вдивляюсь у незнайоме місто — і не можу позбутися нав'язливого дежа в'ю. А, так — ця плиточка під ногами! Такий собі безликий елемент, що невдовзі, мабуть, буде загальнообов'язковим для центрів гордих собою міст і містечок. А що Суми саме такі, можна бачити. Місто відбудовують: поряд із колоритними старими з'являються гарні нові споруди. Але й тут час лине так само неквапливо і затишно, як досі.

Правда, нині дехто намагається вижити за рахунок збуту дорогоцінного металу з кургану героїв-визволителів. Але тепер це явище також розповсюджене.

Новий для нас жанр «балончикового» графіті підлаштувався під тиху провінційність і став тут не таким уже й чужим. Деякі імпортні вивіски подано оригінально. Мабуть, англійські літери знають не всі, а от саме поняття вже прижилося, і детальніший переклад став зайвий.

Подейкують, іноземні туристи, побачивши сусідство дерев'яного зодчества із золотоверхими релігійними спорудами, почали захоплено клацати затворами фотоапаратів і вигукувати: «Італія, Італія!» А що, якби це зазвучало навпаки? Прислухайтеся: «Це — Суми...»

Анастасія СИРОТКІНА.
Фото автора.

Місячне затемнення

Прострочені ліки — найкращий засіб від запущеної хвороби

Казка

Пани Деякі, які можуть усе (зробити і не зробити), а значить деякі Небожителі, пообіцяли Місяцю зробити його Сонцем. Для нашої планети. Оскільки Сонце пора б уже замінити. На що-небудь нове.

І справді, який Місяць не хоче стати Сонцем?!

Як усі знають, щоб Місяць возсіяв подібно до Сонця, спочатку треба Сонце погасити. І оскільки взялися за таку справу ті, хто це може, Сонце погасили.

Проте місяць залишився Місяцем!

Тому що не засіяв, аніскільки не заблищав, і навіть не блиснув!

Тому що легше потушити Сонце, ніж зробити Сонцем Місяць!

І не тільки. Тому що ті, які могли, аніскільки не хотіли. Зробити Місяць Сонцем.

А навіщо? Щоб знову було так само видно?! Бо Місяць, він хоч і менший за Сонце майже у півтисячі разів, проте і ближчий до Землі на стільки ж!

І справді, навіщо Сонце тим, кому потрібна темрява?! Темрява і морок на всій (а не лише нашій) Землі?!

А Місяць, через те, що його такого ніхто не бачить, —нікому він такий і не потрібен! Мало того, його просто немає! Як — чорної кішки у темній кімнаті.

Мирослав МИЛОРАДОВИЧ.

7 мішків гречаної вовни

От одружишся...

— Татку, купи мені собаку!

— Дорого, синку, та й навіщо?! Підростеш —одружишся, і не треба буде собаки.

Мені також

Розмова у прямому ефірі з радіослухачем, який додзвонився у студію:

— Ну, ви, мабуть, назвете себе: як вас звати?

— Андрій.

— Дуже приємно!..

— Мені також...

Юрій АЗАНОВ.

Тези й антитези

■ *Качай м'язи — і старший брат стане молодшим.*

■ *Хочеш розлютити ворогів — похвались своїми успіхами, зробити приємне друзям — розкажи про свої біди.*

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

Виховний момент

— Ну, Сергійку, що ти сьогодні отримав у школі?

— П'ятірку!

— Як, знову?!

— Я не винен!..

— А хто винен, я чи що?

— Тату, послухай...

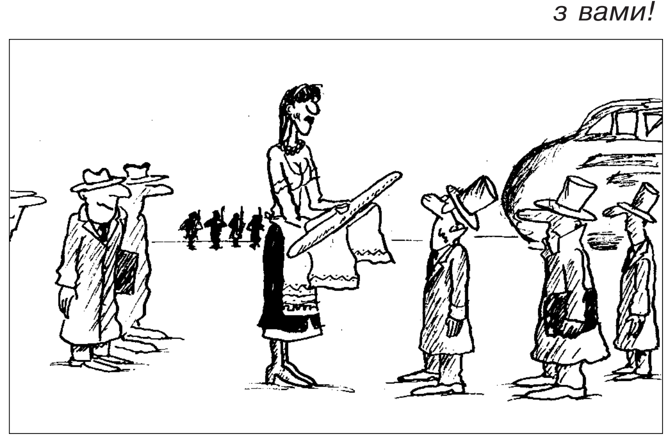
— Цить! Мовчи! Я знаю, що ти мастак виправдовуватися! Вчора п'ятірка, позавчора п'ятірка, сьогодні п'ятірка. Що не день — то п'ятірка! Ти, негіднику, певне, зібрався школу із золотою медаллю закінчити? А потім у престижний інститут, комерційний університет вступати? Врахуй, Сергію, у нас із мамою таких грошей нема, ми з нею все життя чесно проішачили, тому про інститут і не мрій! Та що я розглагольствую? Зарубай собі на носі: ти повинен вчитися тільки на трійки, у крайньому разі на четвірки. А якщо побачу в щоденнику ще хоча б одну п'ятірку — начувайся!

Олександр ПЕРЛЮК.
Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Електорат

Ми, ваш народ, — з вами!

Лідер партії «Ми є народ», легендарний Альберт Петрович Лапіручко полум'яно виголошував промову. Делегати партійного з'їзду авжеж були не хлопчаки, але щоразу з юнацьким запалом реагували на влучне натхненне слово свого лідера. І навіть гасло «Дійти до кожного!», яке багатьом делегатам зав'язло в зубах іще за їхньої комсомольської діяльності, по суті, не впливало на переможний поступ відчуття ідейного єднання партії з думами та прагненням самого народу.

— Перемогти на наступних виборах, — підсумовував промовець, — значить дійти до серця й сподівань кожної —і я рішуче проти слова «маленької»! — людини. Ні, великий народ не складається з маленьких людей! Я мушу, на жаль, визнати: у багатьох представників нашого електорату маленький, незначний їх власний добробут, але я вірю, що це тимчасове явище для перехідного суспільства від мороку до світла, а от велич духу людей і глибина переконання, що тільки у єднанні з партією «Ми є народ» ми прийдемо до тривалого великого добробуту, це і є гарантією перемоги спільної, достеменної, і для партії і для електорату!

Потім були овації, стояче скандування «Ми є народ!» і «Ла-пі-руч-ко!», мляве відбуття концерту і дуже жваве — бенкету. І от утомлені, але щасливі люди, які і є народ, потяглися до роздягальні величного і знаного у світі «Конгрес-холу». Лідер партії просувався поволі, оточений збудженою юрбою чиновників, прихильників та журналістів. Але ближче за всіх від нього невідступно дріботів директор «Конгрес-холу» (він же партійний активіст).

Нарешті гардеробниця тьотя Валя простягнула народному трибунові пальто, яке хвацько підхопив директор і заходився опікуватися своїм партійним лідером.

— Альберте Петровичу! — схвильовано вимовила тьотя Валя. — Ми, ваш народ, — з вами! Я сама, моя сім'я і весь наш під'їзд — обіцяю! — всі як один проголосуємо тільки за вас! Нарешті вже Божою милістю маємо достеменно народного лідера і підемо вперед за вами крізь вогонь та воду!

— Спасибі, рідна! — розчулено сказав Лапіручко і шляхетно поцілував жінці ручку.

— Дорогенький, — зашарілася вона, — тільки на вас моя надія! Допоможіть торжеству маленької справедливості: нехай кляті бюрократи виправлять мені пенсію, як це має бути по закону. Вже другий рік б'юся з ними безрезультатно.

— Сидоренко! — Альберт Петрович насупився і виголосив грізне: — З цієї миті проблема нашої милої трудівниці — ваша власна найбільша й нагальна проблема!

— Єсть! — вихопилося лаконічне з юрби.

Партійний лідер заклопотано відвів убік директора «Конгрес-холу» і тихо сказав йому у саме вухо:

— Щоб завтра тут і духу не було цього собезу — зрозуміло?! І щоб ноги у дівчаток починалися з-під пахви, а спіднички закінчувалися на долоню вище коліна, бовдуре! Бач, перетворив «Конгрес-хол» на філіал інституту геронтології! І я не жартую, добродію, не впораєшся — сам посунеш до собезу!..

Альберт Петрович повернувся обличчям до юрби. Його ясні розумні очі випромінювали добро і спокійну силу.

— Отак, — звернувся він до людей і простягнув руку до гардеробниці, — щодня, щохвилини переплітається життя кожного члена нашої партії з проблемами найдорожчого, що тільки в нас є: електорату!

Присутні радісно, з піднесенням зааплодували, і голосніше за всіх, обливаючись сльозами, ляпала в долоні найщасливіша на світі людина — тьотя Валя...

Юрій БОЛЬШАК.
Мал. Вадима СИМИНОГИ.

Фотоусмішка

■ *Не всі потрапляють на смітник історії, але всі — на цвинтар.*

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Палата № 6

Лист із божевільні — про справи партійні

Пане самий головний
в нас із прав людини!
Пише Вам звичайний хворий —
Жертва медицини.
В райлікарні, де лежу
Я після аварії,
Заганяють всіх силком
В партію аграріїв.
Пишуть скопом всіх підряд:
Лежачих і хроніків...
Не вдається відкрутитись
Навіть алкоголікам.
Та й попробуй відкрутись:
Санітари грізні,
Поки підпис не поставиш,
Не виймають клізми.
А як декілька годин
Почекаєш судно —
Станеш сам агітувать
Й за чорта прилюдно!
Але те ще півбіди
Й не так аморально:
Головлікар наш — цабе
В партії аграрній.
Та якби ж то він один!
А для нас страшніше,
Що, крім нього, лікарі —
Члени партій інших!
От, наприклад, терапевт —
Активіст «зелених».
Поки не «позеленієш»,
Мучить, гад, пургеном.
А хірург у нас — «есдек».
З ним не пройдуть смішки.
Безпартійному в момент
Виріже півкишки.
Рентгенолог — демократ
Аж двічі народний.
Так просвітить — станеш враз
Недієспроможний.
Та й уролог, ліберал, —
Теж садист добрячий.
Не одна сім'я вночі
Через нього плаче.
Гінеколог всіх зове
В лави податківців.
Зна, за що людину взять...
Не позаздриш жінці!
Венеролог в «Демсоюз»
Заганяє просто:
Хто не хоче — взна півміста
Про твою коросту.
Окуліст — той взагалі
Не має мороки.
Вибирай: буть комуністом
Або — одноокім.
Слава Богу, що у нас
У палаті тихо...
Бо у кожного, хто тут,
З головою лихо.
Правда, вчора вже ходив
Кочегар з котельні.
Приглядавсь... Про казани
Щось молов пекельні...
Дехто з наших злякавсь:
— Живцем, кажуть, зварить.
Треба в партію його
Буйних всіх направить.
Ще й про інших розказать
Міг би я багато,
Та прийшов уже поштар,
Він же — й психіатр.
Тож не гайтеся дарма
Там в своїм ООНі.
Поможіть, бо помремо
Від цих перегонів.
На закінчення — мої
всі координати:
Райлікарня. Диспансер.
Номер шість палата.

Анатолій РИЖЕНКО.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Скільки коштує дитина в Україні?

Цю ляльку Лілу, батьки можуть отримати в подарунок на міжнародній виставці товарів для дітей «Дитина XXI сторіччя»

Обережно, діти!

Над цим питанням замислюються молоді подружжя, перш ніж наважитися на подвиг мати дітей. Бо дитина за нинішніми цінами — вельми дороге задоволення. Приміром, на думку 55% респондентів, які брали участь в опитуванні, проведеному УНІАН, щоб виростити спадкоємця і дати йому належну освіту, потрібно більш як 50 тисяч доларів. 23% опитаних для цієї мети потрібно 20 тисяч у. о. 5% оптимістів переконані, що їм вистачить і 5—10 тисяч «зелених», щоб поставити своє чадо на ноги. А 14% узагалі вважають дитину недозволеною розкішшю для сімейного бюджету.

Схоже, національна багатодітна традиція канула в Лету, а на зміну їй прийшов репродуктивний прагматизм. Утім, це явище легко пояснити з соціально-економічних позицій. Поряд із безгрошів'ям і невпевненістю в завтрашньому дні, що вочевидь гальмують процес дітородіння, у потенційних батьків є ще й особисті сценарії — навчання, робота, кар'єра тощо. В них дитина не завжди вписується. Та й державна бебі-політика слабко стимулює громадян України до продовження роду людського.

Вищевикладені причини призвели до демографічної кризи в країні. За даними статистики, за останнє десятиріччя показник народжуваності в Україні скоротився з 12,7 до 7,8 на одну тисячу мешканців. А показник смертності за цей самий час зріс з 12,1 до 15,3 на тисячу населення.

У зв'язку з цим пригадуються слова колись популярного шлягера: «Что же будет на Земле через сто ближайших лет, если мода на детей совсем пройдет?»

Утім, наше «світле майбутнє», яке ми, дорослі, маємо любити, берегти й давати найкраще, позбавлено сьогодні належної уваги навіть на рівні цього самого забезпечення. Ринок товарів і послуг для дітей в Україні ще слабко розвинений. Такого висновку дійшли організатори міжнародної виставки «Дитина XXI століття», яка відбудеться в Києві з 12 по 16 грудня.

Ця «недорозвиненість» пов'язана передусім з недосконалістю податкового законодавства. За словами заступника голови Фонду «Україна — дітям!» Валентини Шевченко, потрібно скасувати ПДВ на дитячий асортимент і тим самим стимулювати розквіт вітчизняного виробництва товарів і послуг для маленьких громадян країни.

Підприємства, які, попри складність економічної ситуації, продовжують працювати на дитячого споживача, забезпечуючи його одягом, взуттям, іграшками, комп'ютерами, харчуванням, соками, буде представлено в столиці на експозиції «Дитина XXI століття». Ця виставка, звісно, не розв'яже всіх проблем дитинства, але бодай на кілька днів подарує відчуття достатку на окремо взятому експозиційному майданчику.

Ольга ВІТЕР.
Фото УНІАН.

Оголошення

Повідомлення про реорганізацію

Акціонерне товариство **«Спільне підприємство «Правекс-Брок»** повідомляє про свою реорганізацію шляхом перетворення із акціонерного товариства у товариство з обмеженою відповідальністю. Реорганізація здійснюється на підставі Рішення Загальних зборів засновників (Протокол від 30.10.01).

Правонаступником Акціонерного товариства **«Спільне підприємство «Правекс-Брок»** (код ЄДРПОУ 19360787, юридична адреса 01021, м. Київ, Кловський узвіз, 9/2, кв.69) є **Товариство з обмеженою відповідальністю «Спільне підприємство «Правекс-Брок»** (юридична адреса 01021, м. Київ, Кловський узвіз, 9/2, кв.69).

__ДП «Автоцентр»__ (код 24736958) оголошує про ліквідацію філій у містах: Києві (перша, друга, третя,), Донецьку, Львові, Вінниці і Луцьку.

Претензії приймаються за адресою: м. Київ, вул. Електриків, 29-а.

Господарський суд Полтавської області порушив справу про банкрутство Відкритого акціонерного товариства __«Гадяцький райагропостач»__ м. Гадяч, Полтавської області, вул. Вокзальна,20, код ЄДРПОУ 00906441. Господарчим керуючим призначений Кривоніс Петро Петрович (ліцензія № 350 від 23.01.01 р.).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від дня опублікування об'яви.

Хозяйственный суд Донецкой обл. (83048, Донецк, ул. Артема,157) определением от 16.07.2001 г. по делу № 18Б-4-20 открыл ликвидационную процедуру в отношении банкрота-__СП «Фистаг-Виктория»__ (г. Краматорск, б-р Машиностроителей,32). Ликвидатором назначен Тевелев Д. М., лицензия № 606.

Претензии направлять по адресу: 83048, Донецк, ул. Артема, 116, кв.5.

Український кредитний банк повідомляє, що згідно з рішенням Національного банку України від 06 серпня 2001 року змінено назву банку на «Закрите акціонерне товариство «Український кредитний банк» про що зроблено запис у Державному реєстрі банків. Закрите акціонерне товариство «Український кредитний банк» (скорочена назва ЗАТ «Український кредитний банк») є правонаступником Українського кредитного банку по всіх правах та зобов'язаннях останнього.

Реквізити банку, поштова адреса, номери телефонів та факсів залишаються без змін.

Акціонерам АБ «Укоопспілка»

Акціонерний банк «Укоопспілка» повідомляє про проведення позачергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 27 грудня 2001 року за адресою: м. Київ, вул. Хрещатик,7/11. «Укоопспілка», актовий зал.

Початок реєстрації о 10 годині в день проведення зборів у тому ж приміщенні.

Телефон для довідок: 228-92-54.

Порядок денний:

1. Про проведення восьмої емісії акцій банку АБ «Укоопспілка».

Статутний фонд банку збільшується шляхом додаткового випуску акцій існуючої номінальної вартості з метою зросту обсягу активних операцій, забезпечення розвитку і фінансової надійності банку в інтересах акціонерів, клієнтів та вкладників. Мінімальний розмір збільшення статутного фонду становить 3000000 (три мільйони) гривень. Додатково випускається в обіг 300000000 (триста мільйонів) простих іменних акцій у бездокументарній формі номінальною вартістю 1 (одна) копійка кожна.

Проект змін до статуту

Пункт 5.1. статті 5 викласти в наступній редакції: «Статутний фонд банку сформовано в розмірі 12583100 (дванадцять мільйонів п'ятсот вісімдесят три тисячі сто) гривень, який поділено на 1258310000 (один мільярд двісті п'ятдесят вісім мільйонів триста десять тисяч) простих іменних акцій номінальною вартістю 1 (одна) копійка кожна».

Акціонери банку мають рівне переважне право на придбання акцій, що випускаються додатково, у кількості, пропорційній їх частці у статутному фонді на дату прийняття рішення про емісію акцій.

Дата початку передплати — не раніше ніж через 10 днів після публікації інформації про випуск цінних паперів.

Дата закінчення передплати — протягом 6 місяців після початку передплати.

Збитки, пов'язані зі збільшенням статутного фонду, для акціонерів банку не очікуються.

Для реєстрації учасникам зборів потрібно мати при собі документ, що посвідчує особу.

Правління.

За рішенням засновника Дочірнє підприємство відкритого акціонерного товариства **«Інвестиції, Технології, Організація» «Український рибопромисловий концерн»**, зареєстроване 03.06.99 р. Дніпровською районною адмінітрацією м. Києва, реєстраційний номер 04160, код 30404546, буде перереєстроване в товариство з обмеженою відповідальністю «Український рибопромисловий концерн».

Дирекція.

Підприємство __«Сервісний центр «Інтерклуб»__ благодійного еколого-просвітницького фонду «Клуб Гармонія» повідомляє про свою реорганізацію у Товариство з обмеженою відповідальністю «Сервісний центр «Інтерклуб». Товариство з обмеженою відповідальністю «Сервісний центр «Інтерклуб» є правонаступником Підприємства «Сервісний центр «Інтерклуб» благодійного еколого-просвітницького фонду «Клуб Гармонія».

"Господарчий суд Харківської обл. (61022, м. Харків, Держ пром, 8-й під.), порушив справу # 12537/2-25 про банкрутство закритого акціонерного товариства **"Завод залізобетонних конструкцій"**(61102, м. Харків, вул. Достоєвского, 1), код 01267225, п/р 26003301151 в Основ'янському відділенні АКБ СР "Укрсоцбанку", МФО 351889.

Розпорядником майна призначено Бабась Ганну Іванівну (ліц. #047621 від 12.07.01 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації.

Господарський суд Сумської області (40477, м. Суми, вул. Рибалка, 2) за заявою Дочірнього підприємства «Універсальна компанія «Правекс-Естоппель» порушив справу № 6051-15/91 від 03.10.2001 р. про банкрутство ВАТ «Велико-Октябрський цукровий завод» (с. Жовтневе, Білопільський р-н, Сумська обл., код ЄДРПОУ 00372820, р/р № 26001201138001 в АРК АПБ «Україна» м. Суми, МФО 337063.

Розпорядником майна призначено Лінкевича Олега Миколайовича (ліцензія № 528 від 28.03.2001 р.) 01021, м. Київ, Кловський узвіз, 9/2, офіс 70, т. 261-04-65, факс 290-50-96.

Господарським судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) по справі Б15/91/01 від 26.10.2001 р. визнано банкрутом Дочірнє підприємство «Нікопольське спеціалізоване управління № 109 ВАТ «Дніпростальконструкція» (м. Нікополь, вул. Героїв Чорнобиля, 23а, р/р 2600230175036 у Нікопольському відділенні Промінвестбанку м. Нікополь, МФО 305534, ЄДРПОУ 01413483) і відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено Шмаль В. Г., ліцензія арбітражного керуючого № 047961 від 19.10.01 р. (53200, м. Нікополь, вул. Героїв Чорнобиля, 61/18, тел. 05662-2-33-26).

__ТОВ «Зея»__ код 23795479, зареєстроване 26.07.1996 р. Орджоник. райадміністрацією м. Запоріжжя № 608-р від 24.07.96 р. ліквідується.

Кредиторські вимоги приймаються протягом 2-х місяців по тел. 13-30-41.

Приватне підприємство __«УМАЮН-ВАЙС»__ зареєстроване 28.02.1995 р. Печерською райдержадміністрацією оголошує про свою ліквідацію з першого жовтня 2001 року.

Претензії приймаються за телефоном 5303505. Наша юридична адреса: вул. Інститутська,1, ідентифікаційний код 22973944.

__ТОВ «Укрпромкомплект»__ ід. код 22945764, зареєстроване за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, буд. 67 сповіщає про свою ліквідацію.

Претенції приймаються протягом двох місяців.

Постановою Господарського суду Миколаївської області (54001, м. Миколаїв, пл. Леніна,1) по справі № 4/7 ЗАТ «Миколаївська кондитерська фабрика» (54055, м. Миколаїв, вул. Садова,25, р/р 26008225998001 у МФ КБ «Приватбанк», МФО 326610) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Гончаренко Д. А. (54058, м. Миколаїв, вул. Кр. Майовщиків,31, кв.116, ліцензія № 504 від 20.03.01 р.).

Громадська організація __Республіканський Будинок актора__ спілки театральних діячів України, зареєстрована Старокиївською РДА м. Києва 15.10.93 р., реєстраційний № 2126-П/0097, місцезнаходження: м. Київ, вул. Ярославів вал, 7, повідомляє про перереєстрацію у зв'язку із зміною організаційно-правової форми на Підприємство Національної Спілки театральних діячів України «Будинок актора».

Агрофірма «Хлібороб» с. Дерев'яна, Обухівського району Київської області повідомляє про ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців.

Оголошення

Українська державна корпорація по будівництву, ремонту та утриманню автомобільних доріг «Укравтодор» Міністерства транспорту України повідомляє: продовжити до 26 лютого 2002 відкритий концесійний конкурс з попередньою кваліфікацією претендентів на будівництво та експлуатацію Південної транс'європейської автомагістралі Західний кордон (с. Косини) - м. Київ на ділянці Вінниця - Київ протяжністю 146 км (міжнародний транспортний коридор №3), оголошений в газетах «Голос України» 17.02.2001, 12.07.2001 та «Урядовий кур'єр» 21.02.2001, 14.07.2001

Строк, до якого подаються заявки на участь у конкурсі попередньої кваліфікації - до 15.00 26 лютого 2002 року.

Результати конкурсу попередньої кваліфікації будуть оголошені до 26 березня 2002 року.

Конкурсна комісія.

Оголошення

Українська державна корпорація по будівництву, ремонту та утриманню автомобільних доріг «Укравтодор» Міністерства транспорту України повідомляє: продовжити до 15 лютого 2002 відкритий концесійний конкурс з попередньою кваліфікацією претендентів на будівництво та експлуатацію автомагістралі I категорії від кордону з Російською Федерацією до автодороги Київ Харків - Довжанський протяжністю 48,7 км, Харківська область, оголошений в газетах «Голос України» 15.06.2001 та «Урядовий кур'єр» 19.06.2001.

Строк, до якого подаються заявки на участь у конкурсі попередньої кваліфікації - до 15.00 15 лютого 2002 року.

Результати конкурсу попередньої кваліфікації будуть оголошені до 15 березня 2002 року.

Конкурсна комісія.

Що день прийдешній нам готує?..

От і дочекалися ми важливої для всіх нас, українців, події. З нею ми пов'язуємо свої найчестолюбніші плани й великі надії. Віримо, що Валерій Лобановський та його асистенти належно налаштували підопічних на перший матч плей-оф проти збірної Німеччини. Багато що залежатиме від енергетики зарядженості українських футболістів на гостру, важку боротьбу з першої і до останньої секунди.

Хоча капітан нашої команди Олександр Головко вважає, що визначальним у цій супердуелі, до якої привернута увага всієї Європи, буде фарт. Удача повернеться обличчям до того, хто буде старанніший і уважніший. Той і переможе.

Та не все так просто, як декотрим здається. У Німеччини є чимало козирів, які можуть дуже вплинути на перебіг цієї футбольної партії. Жодною мірою не збираюся применшити можливості збірної України. Але не все залежатиме від зарядженості на бій і вміння її гравців, від мудрості і прозорливості наставників.

А боротися нашим хлопцям доведеться не тільки проти підопічних Руді Феллера. Є ще одна команда — тіньова. До неї віднесемо представників оргкомітету фіналу японо-корейського турніру, котрі мріють про наплив численної армії німецьких туристів. Навіть окремі функціонери ФІФА — також на німецькому боці. Помітна в цьому складі постать німецького мільярдера й телемагната Лео Кірха, який викупив право на телетрансляції WM-2002. Зрозуміло, цей пан докладе всіх зусиль, щоб його співвітчизники стали учасниками планетарного футбольного свята. Важелі впливу він має, не сумнівайтеся.

Але найбільше варто наголосити на авторитеті Франца Беккенбауера — президента «Баварії», віце-президента Німецького футбольного союзу й голови оргкомітету з проведення чемпіонату світу-2006. «Кайзер» прямо заявив телекомпанії «Deutsche Welle»: він навіть і думати не бажає, що бундестім не потрапить до фінальної частини. Адже на кін поставлено питання про спроможність німецького футболу, який був представлений на 14 з 15 (окрім першого — 1930 року) попередніх фінальних частинах світових чемпіонатів.

Щоправда, у самій Німеччині не приховують боязкості перед збірною України. Руді Феллер сказав, що день у день думає лише про майбутні поєдинки з українцями. З наближенням першої зустрічі більше панікувати починає і місцева преса. Як розповів нам власний кореспондент російської газети «Спорт-Экспресс» у Німеччині, громадянин України Юхим Шаїнський, в одному з чисел «Sport Bild» на першій сторінці вміщено величезну світлину суворого зовні Валерія Лобановського. І підпис під нею: «Перед цією людиною сьогодні тремтить уся Німеччина».

Це, зрозуміло, лише емоції. І не більше. Адже і нам варто не забувати щомиті, проти кого гратимемо. Так, до речі, вважає і переважна більшість наших «збірників».

— Як діяти проти німців, щоб досягти потрібного результату, нам розкаже Валерій Васильович, — поділився півоборонець донецького «Шахтаря» Геннадій Зубов. — Але слід бути дуже пильними і сконцентрованими. Справді, німецька команда не на вершині слави, має певні кадрові та ігрові проблеми. Та німці завжди — високі професіонали, справжні бійці, здатні діяти «через не можу».

Дуже багато залежатиме і від арбітрів. Нагадаємо, що сьогодні матч обслуговуватиме італієць Стефано Браскі. Прибувши до Києва ще наприкінці минулого тижня, Андрій Шевченко висловив занепокоєння стосовно об'єктивності суддів у двобої Україна—Німеччина.

— На карту поставлено честь арбітрів і ФІФА, — сказав форвард «Мілана». — В обох матчах нам потрібні абсолютно чесні арбітри.

Андрій додав також, що зовсім не відчуває страху перед суперником: «Якщо мої опікуни порушуватимуть правила, то отримуватимуть картки, а ми — право на штрафні удари...»

Про суддівство говорив і Сергій Ребров.

— Мене ще в Англії запитували представники німецьких телекомпаній про арбітрів. Я їм нагадав, як нас «плавили» в матчах плей-оф з Хорватією і Словенією. Футбольна громадськість бачила це неподобство. Сподіваюся, цього разу все буде гаразд...

Окрім Шевченка, прихильники збірної України дуже розраховують на майстерність і бомбардирські якості саме Реброва, котрого, як бачимо, німцями не залякати. Після невеличкої травми наш нападник минулих вихідних успішно зіграв за другу команду лондонського «Тоттенгема» і тепер рветься в бій за національну команду.

— Сподіваюся, тренери довірять мені місце у складі, — сказав Ребров. — Дуже сумлінно готувався до цього. Впродовж останніх місяців більше думаю про збірну, ніж про «Тоттенгем», у якому не зовсім добре ставляться до мене. Наш головний аргумент у протистоянні з німцями — Андрій Шевченко. Та якщо і командна гра у нас виходитиме, тоді не ми повинні боятися, а бундескоманда. Вона завжди сильна, але тепер не так, як у часи своїх тріумфів.

Цю інформацію доводилося збирати, як кажуть, з миру по нитці. Німецька сторона перша заявила, що працюватиме в закритому режимі, і жодних контактів з пресою. Тож і керівництво збірної України не забарилося опустити «залізну завісу», встановивши режим зачинених дверей. Але сьогодні — це вже не вирішальна обставина. Адже підкрався день першого матчу, і що він нам готує — дізнаємося увечері.

І насамкінець. Футбол є футбол, усе може статися. Та в разі невдачі, немає сумніву, швидко загомонять різні «експерти», які знайдуть дошкульні слова звинувачень на адресу нинішнього керівництва ФФУ, тренерів і гравців збірної. Наголошуючи на тому, що таку німецьку команду можна було б узяти і голіруч.

Та не будемо говорити про погане. Щоб не наврочити. Ліпше налаштуємося на хвилю підтримки збірної України й неодмінно завітаємо на НСК «Олімпійський». Нашим футболістам, як ніколи, сьогодні потрібний дванадцятий гравець — ви, шановні вболівальники! Початок зустрічі — о 19.00.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На карту поставлено багато

Події та результати

Бразилія — за Україну!

В одинадцятому секторі головного стадіону країни, де на матчі Україна—Німеччина розмістяться ударні сили підтримки української команди, можна буде побачити цілу групу вболівальників із Бразилії на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом цієї дружньої держави в Україні паном Елдером Мартінсом де Мораесом. Він відмовився від місця в ложі VIP, а вирішив бути поруч зі своїми співгромадянами. Отже, поряд майорітимуть державні прапори України та Бразилії, закликаючи до наступу українську збірну! Цю інформацію нам люб'язно надали в посольстві Бразилії.

Хороша прикмета

Позавчора дружина півоборонця київського «Динамо» і збірної України — відома в країні модельєр-дизайнер Христина Гусіна — подарувала чоловікові другого сина (вага 3,5 кг, зріст 53 см). Мати і немовля почуваються нормально. Цікаво, що в попередньому відбірковому циклі напередодні матчу Росія—Україна народилася дитина в подружжя Ребровіх. І наша команда, як пам'ятаєте, в Москві не програла і досягла мети —вийшла до плей-оф. До речі, серед почесних гостей, запрошених до Києва, — головний тренер московського «Спартака» і збірної Росії, яка вже здобула право виступати в Кореї/Японії-2002, Олег Іванович Романцев.

Збірна готується і... вболіватиме

***Хокей.* Національна збірна України на чолі з Анатолієм Богдановим провела в Києві тижневий збір, який входить до плану підготовки нашої льодової команди до олімпійського турніру в Солт-Лейк-Сіті (США). Національна команда зіграла й контрольні матчі зі збірною столиці й перемогла в першому поєдинку — 4:1. А сьогодні хокеїсти збірної України усім складом разом з тренерами на НСК «Олімпійський» вболіватимуть за наших футболістів.**

Похід за четвертим титулом

***Бокс.* Україна по праву пишається представниками Національної ліги професіонального боксу (НЛПБУ), які впродовж багатьох років прославляють Батьківщину на рингах світу. І попереду в наших майстрів шкіряної рукавички відповідальні бої. Зокрема, в чарівної дворазової чемпіонки Європи Аліни Шатернікової та інтерконтинентального чемпіона за версією IBF Костянтина Швеця.**

Та найсерйозніший іспит чекає на нашого уславленого важковаговика, триразового чемпіона Європи серед професіоналів Олександра Гурова. У перший день грудня в німецькому Дортмунді Олександр відстоюватиме свій титул. А суперник у нього — Рудигер Мей. Брат олімпійського чемпіона-92 Торстена Мея, якого Гуров переміг у поєдинку за свій третій чемпіонський континентальний пояс. Отже, молодший брат постарається взяти реванш за старшого. Але наш красень-богатир і не збирається розлучатися з європейським троном, на якому почувається напрочуд упевнено.

Так він і сказав під час зустрічі перед відльотом до Англії, де готуватиметься до супербою: постарається нокаутувати Мея-молодшого. Як це він, до речі, робив у більшості своїх виступів.

А вшанували чемпіонів у приміщенні ЗАТ «Архітектурна спілка», куди гостей і пресу запросив головний архітектор Києва Сергій Бабушкін, який в юності серйозно захоплювався боксом. І цю любов зберіг до сьогодні.

Мер столиці Олександр Омельченко, якого боксери ніжно називають батьком, у теплій сімейній атмосфері вручив Шатерніковій, Гурову та Швецю найвищу відзнаку міста — «Знак пошани» — і годинники нового зразка від міськдержадміністрації. Олександр Олександрович, президент НЛПБУ Михайло Зав'ялов, а також народні депутати України — почесний президент НЛПБУ Станіслав Сафронов і Олександр Пухкал, начальник Київської регіональної митниці Олександр Симонов, член виконкому ліги, народний артист України Ян Табачник і Сергій Бабушкін щиро побажали Олександрові Гурову, красивій, душевній, вихованій людині, здобути четвертий чемпіонський пояс.

Наостанок Сергій Бабушкін пообіцяв, що наступного року НЛПБУ відсвяткує новосілля.

В. Б.

***На знімку:* Олександр Омельченко вручає високу нагороду своєму тезкові Гурову.**

Фото Тетяни БОГДАЛОВОЇ.

Пташенята

Вони мене не забули

Природа і ми

Радіючи теплому літньому вечору, я прискорила крок — хотілося якнайшвидше доїхати додому.

Тільки-но відчинила двері, підбігла донька, звично заглянула до сумки:

— Ма, а хліб купила?

— Ви що, весь день самий хліб їли? — здивувалася я.

У відчинені вікна проникав п'янкий запах старої акації.

— Мамо, знаєш, сьогодні таке було! — До нас сюди, просто до балконних дверей, прилітала ціла гороб'яча родина: тато, мама та маленькі горобчики. Такі смішні грудочки! І я їх годувала...

— Оце вони й з'їли півбатона, — втрутилася в розмову бабуся. — І що за дівчисько — наче доросла, а нічого не розуміє. У війну та голодовку люди за черству половинку хліба з висівок все майно віддавали, та й нині не всі ситі. А вона — пташкам...

— Та я всього один шматочок їм покришила, — виправдовувалася дівчинка.

...Суботній ранок заполонив кімнату сонячним світлом. У відчинені балконні двері долинало горобине цвірінькання.

— Мамо, чуєш, вони знову прилетіли. Обережно, не злякай їх. Вони такі симпатичні!

Я навшпиньках підійшла до дверей. На поручнях балкона сиділи два старі горобці та три жовторотики. Дочка дрібно кришила їм м'якушку батона і тихенько примовляла:

— Не бійтеся, маленькі, ніхто вас не образить, їжте, адже вам рости треба... А ви, тато і мамо, потім поїсте, поступіться місцем малечі!

І справді, батьки тільки спостерігали, як їхні діточки слабенькими дзьобиками підбирали хлібчик. Наприкінці серпня горобці вже геть посмілішали, могли запросто гуляти кімнатою.

Холодного листопадового вечора не встигла переступити порога, як одразу підбігла донька.

— Ма, сьогодні до школи їхала. Стою на зупинці, автобуса все немає. І дощ такий бридкий ллє, і горобці мокрі, змерзлі стрибають. Купила насіння, щоб їх підгодувати. І раптом бачу — мої горобчики летять. Покликала їх по імені, і що ти думаєш — вони сіли мені на долоню і спокійнісінько поклювали насіннячко. Люди були просто ошелешені. Коли сідала до автобуса, мої горобчики ледве за мною не полетіли. Уявляєш, вони мене не забули!

Донька раділа, і на душі стало легко та спокійно, як бувало в дитинстві від матусиного поцілунку.

Любов МАЛЬВА.

Народний календар

Листопад вересню онук, жовтню син, а зимі рідний брат

10 листопада — Параскеви П'ятниці, Параски. Якщо день сонячний, то чекай теплої зими; хмарно — в середині грудня будуть сильні морози.

14 листопада — Кузьми і Дем'яна. День зустрічі зими, за старим стилем — початок листопада. Кузьма з Дем'яном ковалі: закують дороги й річки — до весни не розкувати. Якщо розвезе дорогу — не жди морозів до початку грудня. Випаде сніг — на весняну повінь.

Прикмети листопада

- Якщо зірки на небі яскраві — на гарну погоду, тьмяні — на дощ або сніг.
- Зорі рясно вмаяли небо — наступний день буде сонячний.
- Блимання зірок у листопаді — ознака погіршення погоди з посиленням вітру.
- Пищить снігур — зима забариться.
- Тріскається кора на ясенях — буде холодна весна.

Це цікаво

І смачно, і корисно

Вчені дослідили, що чай — прекрасний засіб профілактики серцево-судинних захворювань. Щоденне вживання однієї-двох чашок цього напою майже в два рази зменшує ризик виникнення склерозу аорти. Збільшення кількості чашок чаю зменшують вірогідність захворювання. До того ж у жінок властивості чаю проявляються помітніше, ніж у чоловіків. Якщо ви помітили, що під очима з'явилися набряки чи мішки, цілком можливо, що винуваті в цьому холод і сирість. Адже в таку погоду погано виводиться рідина. При такій напасті варто пити не каву, а чай з коров'ячим молоком. Це дуже корисний сечогінний напій, зменшується можливість урологічних захворювань.

Тамара ЦЕКОВА.

Київ.

Фото з конверта

Битий небиту везе...

Фото Валентина МУЛЯВОГО.

Дніпропетровськ.

Посміхніться!

Не за темою відповідь

Повернувшись додому пізньої ночі, чоловік застав дружину з чужим дядьком.

— Це що таке? — кричить жінка. — Де ти швендяєш до півночі?

— А хто цей дядько? — запитує чоловік.

— Не ухиляйся від теми, — зупиняє його дружина. — Відповідай на запитання!

Чоловік удома...

Стомлений чоловік повертається додому і каже жінці:

— Хоч би хто телефонував, мене немає вдома.

Раптом лунає дзвінок, дружина бере слухавку:

— Чоловік удома!

Чолов'яга зривається з крісла і розлючено кричить жінці:

— Я ж просив...

— Не гнівайся, любий, телефонували не тобі!

М. СТРЕЛЬЦОВ.

Квасоля в соняшниковій олії

Корисно знати

* Якщо соняшникову олію зберігати неправильно, в ній з'являється гіркота. Щоб уникнути цього, треба дати олії відстоятися, злити її з осадку, додати чайну ложку столової солі і одне зернятко квасолі, подрібнене молотком (на один літр олії). Зберігати олію радимо в темному прохолодному приміщенні.

* Щоб зберегти сир від висихання, слід покласти на тарілочку поряд із сиром грудочку цукру і накрити другою тарілочкою. Цілий тиждень сир буде свіжісінький.

* Коли варите будь-який суп, треба, щоб після закладання кожного продукту бульйон знову закипів. Якщо варити на слабкому вогні, м'ясо гірше, а бульйон смачніший, і навпаки, коли сильно кипить, м'ясо буде смачніше, натомість бульйон — не такий добрий.

* Варити і тушкувати м'ясо краще під кришкою, смажити — переважно у відкритому посуді, щоб на поверхні утворилася рум'яна шкірка. Мити м'ясо краще цілим шматком, а не тоді, коли його покраяно й відділено від кісток — це спричинює втрату соку і знижує харчову цінність м'яса.

Якщо ви запаслися грибами

Господині на замітку

Хочу поділитися набутим досвідом щодо зберігання грибів. Солоні гриби потрібно зберігати в холодному місці і стежити, щоб не з'явилася пліснява. Час від часу тканину і кружок, якими їх прикрито, необхідно промивати в гарячій, злегка підсоленій воді. Мариновані гриби слід зберігати у прохолодному місці. Якщо з'явилася пліснява, їх треба відкинути на друшляк і промити окропом, після чого зробити новий маринад, переварити в ньому гриби і, склавши в чисті банки, налити зверху шар олії і зав'язати папером. Щоб попередити плісняву або закисання маринованих грибів, під час зберігання їх слід залити олією або баранячим жиром. Сушені гриби вбирають у себе вологу з повітря, тому їх зберігають у сухому місці. До того ж не в тканинних, а у вологонепроникних мішечках або щільно закритих банках.

Іванна ДЗЮБА.

Чигирин
Черкаської області.

Астрологічний прогноз
на 12 — 18 листопада

Тиждень насичений подіями, успіх залежить від вашої оперативності і спритності, головне — вчасно зорієнтуватися.

ОВЕН. Цього тижня можуть з'явитися труднощі у виплаті або отриманні позики, податків, кредитів або в оформленні документів на спадщину. Ви можете зосередитися і спрямувати всі свої зусилля на розв'язання фінансових питань.

ТЕЛЕЦЬ. Головною темою цього тижня стануть партнерські відносини, вони потребують змін. Якщо будете зволікати, то зміни у вашому становищі стануться незалежно від вас, і вам це може не сподобатися. Своє подружнє життя наповніть новим змістом.

БЛИЗНЯТА. Цього тижня у вас буде багато несподіваної роботи, яка обіцяє добрий заробіток. Ви можете успішно уникнути зайвого клопоту й отримати вигоду, якщо все ретельно сплануєте і не побоїтеся взяти на себе відповідальність.

РАК. Якщо у ваших любовних та інтимних відносинах постали несподівані проблеми, то не треба сердитись і ревнувати — це тільки погіршить ваші стосунки і віддалить одне від одного. Можливо, вам доведеться вирішувати фінансові питання і там, де справа стосується ваших власних грошей, ви будете відстоювати кожну копійку.

ЛЕВ. Цього тижня у вас удома можуть статися непередбачувані події, які вас засмутять і потребуватимуть негайного втручання. Можливо, розв'язувати їх вам доведеться разом з чоловіком або дружиною, обговоріть план спільних дій заздалегідь.

ДІВА. Для того щоб упоратися з великою кількістю інформації, вам доведеться вдосконалити свою працю, освоїти нову техніку. Ймовірно, наразитеся на нерозуміння колег. Допоможу вам можуть надати друзі або однодумці.

ТЕРЕЗИ. Вас може дуже засмутити те, що виконання щоденних службових обов'язків не дає очікуваного результату. Тож доведеться добре попрацювати, щоб довести: ви заслужили те, на що розраховуєте. Можливо, отримаєте матеріальну винагороду від керівництва.

СКОРПІОН. Будьте терплячі і стримані з вашими батьками, незважаючи на несподівані прикрощі або труднощі, яких вони можуть вам завдати. Бажання відчути свободу від домашніх обов'язків або від сімейних пут може призвести до серйозних конфліктів.

СТРІЛЕЦЬ. Ви можете бути в полоні власних помилок. Вам важко буде розібратися у своїх думках і почуттях. Через недовірливість і підозрілість помилятиметеся з приводу ваших поточних планів. Ви можете піддатися слабкості й почати себе жаліти або дозволите собі драматизувати ситуацію, в якій опинилися.

КОЗЕРІГ. Цього тижня шукатимете способи поліпшити своє фінансове становище, налагодити корисні зв'язки, планувати спільні справи. Але не варто розраховувати на допомогу друзів і покровителів — вони просто не зможуть вам її надати, і ви потрапите у складне становище.

ВОДОЛІЙ. Всі ваші думки і розмови стосуватимуться професійної сфери, кар'єри, а також поточних цілей. Імовірні зміни на роботі, але від підписання важливих паперів краще відмовитися. Не варто квапитися: поспішні дії, необдумані слова можуть зашкодити вашій кар'єрі і становищу на роботі.

РИБИ. Вам треба буде внести несподівані корективи у найближчі плани, зокрема й ті, що пов'язані із закордоном. Якщо ви планували поїздку за кордон або тривале відрядження, то краще її відкласти. Діти або кохана людина вас порадують.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311206.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України